

איצרות המייטש'ר

הרב מרדכי יפת יהודה שורעבי

כ"ז בשבט תשפ"ו | שבת קודש | גליון 188

פרשת משפטים - שקלים

מן העל"ג דכ"ט בגדרו שמואל'י שליט"א

בִּי-יָכֵרָה אִישׁ בֹּר וְלֹא יִכְסֹנוּ
וְנִפְלֵ-שָׁמָּה שׂוֹר אוֹ חֲמוֹר:

משולחן המלך

עמוד 3

זוהר על הפרשה

עמוד 8

שרפי קודש

עמוד 10

ההלכה היומית

עמוד 12

שאלות מבית הדין

עמוד 12

מדור הילדים

עמוד 14

דרכי הרשב"י

עמוד 15

זמני השבת הזמנים ע"פ לוח אור החיים

הדלקת נרות	שקיעה	ציצית	ר"ת
16:48	17:28	18:00	18:37
17:07	17:27	17:58	18:35
17:09	17:29	18:00	18:37
17:06	17:26	17:58	18:34

במנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

הילולא דצדיקא

יום ראשון - כ"ח שבט

כח. רבי חיים נסים אבולעפיה, רב חנ"א, הראשל"צ, התרכ"א | רבי אפרים עזרא לניאדו, מח"ס דגל מחנה אפרים | רבי בנימין חמויי, מח"ס אמתחת בנימין | רבי וידאל אנגל ראב"ד בירושלים | רבי דוד זינדהיים מח"ס יד דוד | רבי מרדכי גולדמן האדמו"ר מזוועל ירושלים, תשל"ט | רבי אליהו גר' דיון בתוספת תלמידו של הרב שלמי תודה, תשכ"ו | רבי דוד סויסה, מח"ס מתוק מדב"ש, תשנ"ג | רבי שלום זליג שטיינמן מוקני חסידי וויזניץ, תשנ"ה | רבינו הרב רבי נסים פרץ, ר"י 'בית אל' בני ברק, תשע"ב

יום שני - כ"ט שבט

כט. רבי אליהו רחמים חזן, מח"ס אורח משפט | רבי משה חיים שמש חכם באשי דבבל | רבי נתן צבי פינקל הסבא מסלבודקה, תרפ"ז | רבי יצחק ירוחם דיסקין תרפ"ה | רבי תנניה יו"ט ליפא טיטלבוים, מח"ס קדושת יום טוב, תרס"ד | רבי ציון סופר, מח"ס נוה ציון

יום שלישי - ל' שבט

ל. רבי מנחם מנדל פרוש משקלוב תלמיד הגר"א

יום רביעי - א' אדר

א. בניהו בן יהוידע, קבור בביריה ליד צפת | רבי עזריה פיג'ו, מח"ס בינה לעתים | רבי יצחק אייזיק ספרין אפשטיין מזידיטשוב, תקס" | רבי עמנואל חי ריקי, מח"ס משנת חסידים | רבי צדקה חוצין, מח"ס מקיץ נדמים, תשכ"א | רבי אברהם אבן עזרא, ד' אלפים תתקנ"ד, קבור בכפר כבול | רבי יחזקאל עזרא רחמים, מח"ס עצי היער | רבי כמס חדאש רב העיר מדנין, מח"ס חכם לב ועוד, תרפ"ו | רבי חיים טראבלסי, מח"ס ראה חיים, תשל"ד | רבי מנחם מאוזו הראשון דיון בגד'בא, תרכ"ח | רבי שבתאי כהן, בעל הש"ק, ה' תכ"ג | רבי אברהם יחיאל למברגר, גאב"ד מאקווא, תשנ"ה

יום חמישי - ב' אדר

ב. רבי יום טוב אלגוזי, מח"ס שמחת יום טוב, תקס"ב | רבי יוסף דוד הלוי סולוביצ'יק בן הגר"י מבריסק, תשמ"א | רבי מאיר פפירש, בעל אור צדיקים | רבי אלישע נסים דגורו חכם באשי דבבל | רבי ישראל אלתר האדמו"ר מגור, תשל"ז | רבי וידאל קואניקה מראשי ישיבת חסד אל | רבי יצחק אלמליח, מח"ס וזרע יצחק | רבי מרדכי דוד לודמיר מייסד רשת שיעורי תורה בא"י, תשנ"ג | רבי בן ציון רבין הכהן הרב הראשי ליהודי בוכרה, תשנ"ה

יום שישי - ג' אדר

ג. רבי נסים דוד עזראן ראש ישיבת בית שמואל, תדש"ם | רבי אליעזר די אבילא, מח"ס מגן גבורים | רבי יעקב מנשה מחמיו המקובלים בירושלים, תשי"ד | רבי אליהו דוד רבינוביץ תאומים האדר"ת אב"ד בירושלים, תרס"ה | רבי מרדכי יפה, בעל הלבושים, ה' שע"ב

יום שבת - ד' אדר

ד. רבי אברהם אלחנן | רבי לייב שרה'ס, תקנ"א | רב אחאי בר רב הונא מראשי רבני סבוראי | רבי חיים יוסף גוטליב אב"ד סטראפקוב, תרכ"ז | רבי יוסף בן רבי אהרן אביחצירא, קבור בהר הזיתים

מופדות המייש"ר

פדיון נפש

ע"פ הקבלה עם מטבעות מכסף טודור הנשרף מדי יום י"ז מיר"ר גדול המקובלים

שלוחה 3 א' בואטסא

לעריכת אוכרות

בצורות צהריים של אכרות ורבי הישיבה כולל סעודת חכמי תורה וקדושים כולל תיעוד שישלח אליהם בראשטאפ

שלוחה 2 א' בואטסא

הידור מצווה

הכתיבה לספרי תורה, תפילין וכוונות בפקודות של מיר"ר שלוחה 1 וכן כל ספרי מיר"ר

שלוחה 5

תיקון נפטרים

ע"י בניין אברכים באופן פרטי לקיורד ללא שמות נוספים שלוחה 7

קביעת פגישה למור"ר

אך ורק דרך הטלפון שלוחה 6
הציבור מתבקש בכל לשון של בקשה לא לגנוע ללא קביעת תור ראש

כולל לאברכים מצוינים החזקת אברך ללימוד התורה והקדושה להצלחת

בית הכנסת זמני תפילות ושיעורי תורה שאל את הבוט או היכנסם לאחר הישיבה

מכון להצאת ספרים יתרון להקדיש לע"ז

תהלים לילדים להזכרת שמחת תורה תהלים לילדים שלוחה 8

חלקת ספרי הוזהר הזמני ללא עמלות שלוחה 4

לקבלת הנהלה ויומית כ-2 דק' של הלכות יש לשלוח בקשה בדואר

בית הוראה שאלות אקטואליות בהלכה שלוחה 2

ישיבה גדולה לבחורים תפירת התורה שלוחה 9

הכל בטלפון אחד:

03-55-20004

www.ravbenayahu.co.il | אורט ישראל 4-בתים
טכ'מן וואצאפ 054-4776356 | קו שמייעת שיעורים: 073-371829

צוות צוות שמואל פלג
054-655-4554

משולחן המלך

פנינים מסרים ומעשיות השווים לכל נפש
הנערכים משולחן המלך מתוך
שיעור הדף היומי שנמסר ע"י מרן שליט"א

עורך: הרב מרדכי ג'נדי הי"ד

'קודם כל דרך ארץ...'

כתוב במדרש, כשאמר הקדוש ברוך הוא למשה "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם", מיד פתחו מלאכי השרת ואמרו: "ברוך אתה השם, מלך אוהב צדקה ומשפט". לכן כתוב שתקנו אנשי כנסת הגדולה את ברכת 'השיבה שופטנו' וחזותמים בברכה - 'מלך אוהב צדקה ומשפט'. עיקר פרשת משפטים היא מצוות של בן אדם לחברו וצריכים ללמוד אותם. וצריך לדעת עכשיו שהגענו לפרשת משפטים, ואם אדם לא לומד רש"י איך הוא יבין את הפרשיות הללו 'יתרו' 'משפטים' שמלאות בהלכות. בפרשת יתרו - זה בעיקר "אנוכי השם אלוהיך", כלומר - 'בן אדם למקום', "לא יהיה לך אלוהים אחרים על פני". 'משפטים' - זה בעיקר מצוות בן אדם לחברו. וזה שאומרת התורה 'ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם'. מה זה לפנייהם? - לפני פרשת 'יתרו'. כי 'דרך ארץ קדמה לתורה'. קודם כל צריך לראות איך אדם מתנהג עם חברו, ואחר כך לעלות במעלות עוד, בבן אדם למקום.

'הזהירות בפסיקת דין'

הגמרא אומרת ב'סנהדרין' - דרש בר קפרא 'למה נסמכה "לא תעלה במעלות על מזבחי" ל-"ואלה המשפטים"? אמר בר קפרא, זה בא ללמד מה שכתוב במסכת 'אבות' - 'הווי מתונים בדין' - הדיינים צריכים להיות מתונים בדין. לא להכריע את הדין בפזיזות, אלא בשיקול הדעת ובמתנינות. כמו שעל המזבח לא עולים במדרגות שזה עליה מהירה, אלא במתנינות ועולים כבבש. ובאמת 'מעלות' זה גימטריה 'מתנים' כך אומר 'בעל הטורים'.

לכן, לפני שהדיין מכריע את הדין, הוא צריך קודם כל 'לישון עליו' ולהתייעץ עד שיראה שכל הדברים אמת לאמיתה. וצריך לראות כאילו 'גיהנם פתוחה מתחתיו'. כי אם הוא טועה בדין, הוא יורד לגיהנום. גיהנום.

'תפסוק מהר ואל תמרח'

מצד שני, צריך גם הדיין לא למשוך את הדין כמו 'גומי', אלא רק לילה אחת יגש ויחתוך

'אדוני, אתה מסכן את כל הספינה'... כך כל עם ישראל זה 'אחד'. וכשהייתה 'שנאת חנים', עקב כך נחרב הבית.

'שבת מיוחדת'

יש לנו השבוע שתי פרשיות - 'פרשת משפטים' ו'פרשת שקלים'. מתחילים אנו סדרה של ארבע

עונג שבת

פרשיות שסימנם 'שזופה' - שקלים, זכור, ופרה, החודש. וכן, 'משנכנס אדר כבר מריבים בשמחה'. ולכן 'ואלה המשפטים', 'ואלה' זה ראשי תיבות 'ליהודים הייתה אורה ושמחה'.

השבת זה 'שבת מברכין' של חודש 'אדר'. 'ומשנכנס אדר, מריבים בשמחה'. איך אדם יכול להיות בשמחה? - אם הוא יודע שכל דבר שיש לו זה הכל בא מן השמיים. כמו שאמרו רבותינו - 'הכל בידי שמיים חוץ מיראת שמים'. 'בשמחה' זה ראשי תיבות - 'הכל בידי שמיים חוץ מיראת'. אם אדם יודע שהכל ממנו יתברך, אז אדם הוא כל הזמן שמח. אבל אם הוא לא יודע לבטוח בקדוש ברוך הוא, איך הוא יהיה שמח!?

'כשעם ישראל מאוחד - זוכים לאור הגדול'

זכינו בפרשה הקודמת ב'קבלת התורה' במעמד הר סיני כאשר פסקה זוהמתן של ישראל. הרי הס"מ הטיל כ"ד 'זיני דמסאבותה', וכשעמדנו על הר סיני פסקה זוהמתן. ולכן אומר הפסוק 'ויחן שם ישראל נגד ההר' ודרשו חז"ל - 'כאיש אחד בלב אחד', נהיינו באחדות אחת ויכולנו לשמש כלי כדי לקבל את התורה. בלי אחדות אי אפשר לקבל את התורה. היה כזה אור גדול במתן תורה, שכל נשמות עם ישראל באותו מעמד, חזרו למדרגת 'אדם הראשון קודם החטא', ועם ישראל זכה באותו זמן לנבואה, ונתרפאו כל החולים. וכל זה בזכות האחדות. כל אחד לבדו לא ראוי לזה. אבל כשעם ישראל באחדות אחת, נשמה אחת גדולה, אז זוכים לאור הזה הגדול.

'כולנו באותה סירה'

הגמרא אומרת בסנהדרין: 'שאפילו משה רבנו כל מה שהוא זכה זה בגלל שהיינו באחדות'. עם ישראל בגדולתם כאשר הם ערבים זה לזה והאחד עוזר לשני, אם רואים יהודי במצוקה, או חולה או בסכנה, כל אחד אכפת לו ממנו. וכל אחד חפץ בטובתו של השני, ויכול אפילו לרוץ למרחקים קילומטרים כדי לעזור לחבר שלו, בשונה משאר אומות שלא מעניין אותם אם הגוי השני מעבר לים או לא. אפילו חברים שלהם על ידם, זה לא מעניין אותם. כי אין להם מצוות 'ואהבת לרעך כמוך' - שזה כלל גדול בתורה וזה תמצית כל התורה. למה הדבר דומה? אם שיניו של האדם נשכו לו את הלשון, הייתכן שהוא ילך ויעקור את השיניים שלו ויאמר: 'למה אתם נשכתם לי את הלשון?'. וודאי שלא! כי הכל זה גוף אחד. ואם היד שלו הרביצה בפטיש לאצבע, אז מה, הוא ירביץ לה!?

ככה זה כל עם ישראל - אפילו שאחד הזיק לחברו, הוא לא עושה לו כלום. מאידך גיסא, גם אם ישראל חס ושלום חוטאים, זה נחשב שכולם חוטאים. לא יחשוב אדם 'מה עשיתי?'.

כמו אותו אחד שהיה מפליג בספינה בשיטת של המטוסים של ארצות הברית, ובחדר שלו הוא עושה חור ברצפה. לקח 'קונגו' כזה שחופר. שאלו אותו: 'מה אתה עושה?', אומר 'מה אכפת לכם?', זה בחדר שלי...!

מפי מרן מ"ר גדול המקובלים
הרב בניהו שמואלי שליט"א

מידי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המיישר' | רח' אורט ישראל 4 בת ים

השיעור
השבועי
דף היומי מוסר והלכות

משולחן המלך

את הדין, ולא יצער את בעלי הדינים. וגם לא יפחד מאף אחד.

'בעל הטורים' אומר 'ואלה המשפטים' - 'ואלה' - ר"ת וחייב אדם לחקור הדין. 'המשפטים' - הדין מצווה שיעשה פשרה טרם יעשה משפט. 'אשר' - ר"ת אם שניהם רוצים. 'תשים' - תשמע שניהם יחד מדברים. 'לפניהם' - לא פני נדיב יהדר, הַתְּנַקֵּר מהם.

הגאונים שנמכרו לעבדים

המעשה הבא היה ב'וינה' - אוסטריה' בזמן גזירות ת"ח ות"ט. היה יהודי אחד אברך צעיר לימים וקראו לו ר' יעקב בן ר' בנימין למשפחת אשכנזי ז"ק (ראשי תיבות 'זרע קודש') והוא היה מגדולי התלמידים של ר' יעקב מלובלין. ר' יעקב נשא לאישה את הבת של ר' אפרים כהן בעל 'שער אפרים' רבה של 'וינה' שב'אוסטריה'. היה מתמיד גדול בתורה, והיה לו חברותא ר' משה, והם היו לומדים יחד בלי להפסיק. יום אחד באו ל'וינה' הקוזאקים והם הרגו הרבה אנשים ולקחו גם אנשים איתם והיו מוכרים אותם לעבדים. גם את ר' יעקב ואת החבר שלו לקחו אותם ומכרו אותם לעבדים.

הרג את האדון והמשיך בדרך...

ר' יעקב היה בחור נאה מאד וקנו אותו מיד, ושמו אותו ואת חברו ר' משה בתור רועי צאן. כשהיו נפגשים ביניהם היו בוכים ואומרים 'איך נעשה 'כיפור', ואיך נעשה 'חג' וכו'. בינתיים כשדיברו ביניהם, נטרפו איזה שתי בהמות ע"י חיות היער. ואצלם, אם נטרף איזה בהמה, הורגים את הרועה. פנה ר' יעקב לחברו ר' משה וביקש ממנו, שאחרי שהאדון יהרג אותם, ידאג לקבור אותם בצורה מכובדת. בינתיים בערב הגיע האדון וספר את הצאן

סעודת העניים מחלקים כסף לעניים. בא ל'שער אפרים'. נתן לו ר' אפרים איזה מתנה, ולא רצה לקבל. שאל אותו: 'אולי אתה יודע ללמוד?', ענה 'כן'. והוסיף לו כפול כסף. החזיר לו ר' יעקב. אמר לו 'אולי אתה פוסק?', ענה לו: 'כן'. נתן לו עוד כסף, ור' יעקב החזיר לו. אמר לו: 'אתה אב בית דין?', ענה 'כן'. אמר: 'תגיד לי איזה דבר'. אמר לו את הדרשה שהוא דרש באירוסין שלו.

חשב ר' אפרים שאולי הוא היה באירוסין החתן שלו ושמע ממנו את מה שדרש. ביקש שיגיד עוד משהו, וכך ראה שהעומד מולו בקיא בכל התורה. התחיל להסתכל עליו, ושאל 'אתה ר' יעקב?' והייתה שם שמחה גדולה על כך שלא נכשלו. ולבסוף החתונה הייתה בשביל ר' יעקב ולא בשביל החתן החדש. מי נולד מזה? 'חכם צבי'! לכן, ידוע ש'חכם צבי' החמיר מאוד בדיני 'עגונות' כתוצאה מהסיפור הזה שהיה עם ההורים שלו.

איסור הליכה לבתי משפט בזמנינו

עוד דבר צריך לדעת - "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" - לפני בית דין של תורה, ולא לדון בערכאות של גויים, אלא לפני דינים אמיתיים ולפני 'פוסקים'. מי שהולך לאיפה שדינים דינים לא של תורה, אפילו שזה פה 'בית משפט' של יהודים, זה נקרא 'ערכאות של גויים' כי הם לא פוסקים לפי ההלכה, וזה נחשב 'מרים יד בתורת משה'.

כתוב ב'תהילים' - "לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בא ידעום" - אפילו שגם לאומות העולם יש משפטים ודינים, אבל יש הבדל, אצל הגויים אם נשווה בין משפט למשפט נראה סתירות. אצל הגויים רצח- חייב תליה. גנב- חייב תליה. איזה מין שוויון זה? ואילו, 'משפטי השם' אמת צדקו יחדיו" - את הרוצח- הורגים, כי לקח את הנפש של השני. ולכן מוציאים את הנפש שלו. אבל גנב, ישלם.

'אשר תשים לפניהם' - לפני ענייני העולם הזה ולפני כל דבר ודבר, צריך קודם כל לשים את ה'משפטים' לפנינו, ולתת את ה'תורה' נגד עינינו. אדם אוכל ושותה, קודם שיאכל, קודם כל יאכל אוכל רוחני, יתפלל וילמד.

ושם לב שנטרפו שתי בהמות, ומיד העמיד את הרועה במשפט ולאחר מכן עמד להרוג אותו. לפתע עבר שם איזה אחד רוכב על סוס ואמר לו: 'תשמע, תעזוב אותו. אל תהרוג אותו, ואני אתן לך כסף. לא הסכים ואמר: 'אתה אל תגיד לי מה לעשות!! נלחם איתו והרג את האדון הזה של ר' יעקב, והמשיך לדהור על הסוס שלו.

טעות בזיהוי

ר' יעקב היה עם בגדים של עבדים ולכן לא יכל לברוח כך. מה עשה? הוציא את הבגדים של האדון שלו ולבש אותם בעצמו, ואת בגדיו הלבשים את האדון, וכך הצליח לברוח. ר' משה בא בינתיים ליער בחושך בלילה וראה את האיש שוכב על הרצפה וחשב שזה החבר שלו ר' יעקב, ובמסירות נפש הרים אותו וביקש ממנו מחילה וקבר אותו. אחרי כן עברה שם איזה עגלה והיה בה אדם שכנראה מכיר את ר' משה ואמר לו אותו אדם: 'בוא איתי ואני אכסה אותך ואבריח אותך מכאן'. וכך היה. והוא הגיע לעיר, ור' אפרים בעל 'שער אפרים' שאל אותו 'מה עם ר' יעקב?', וענה 'אני קברתי אותו בעצמי בלילה'. וכך, הבת של ר' אפרים כביכול עכשו אלמנה, ורצו לחתן אותה. הם לא ידעו שר' יעקב חי ומצא לה אביה חתן...

הצלה ברגע האחרון

באותו הלילה של החתונה הגיע ר' יעקב לעיר בלבוש של עני. אף אחד לא הכיר אותו בלבוש הזה. עשו שם סעודת עניים, והוא הגיע גם כן לסעודה. אחרי

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי שי בן רות ה"ו
ודעייתו הצדקנית
יסמין בת פאני תחי'
וילדיהם הנעמים
השם ישמרם ויחיהם בבריאות
ושבע שמחות אמן

למסירת שמות לתיקון הנפטרים
הנערך בכל ערב ראש חודש

שלוחה 7 03.5520004

משולחן המלך

רש"י אומר- 'אשר תשים לפניהם'- צריך שיהיה הכל כמו 'שולחן ערוך'. לא רק שתחזור לפניהם על הדין כמה פעמים, אלא גם בטעמים ובסברה ישרה.

שמר על כדי השמן לחבירו ומת'

כשרבי לוי יצחק מברדיצ'וב התמנה לבית דין של ברדיצ'וב, באו אליו שני יהודים שהאחד סיפר שהוא היה ב'רד' והוא קנה 400 כדים גדולים של 'שמן זית' ושם עליהם כמעט את כל כספו, ולא היה לו איפה להניח אותם. מה עשה? הלך לחבר שלו שגר ליד ה'רד' ואמר לו 'תניח לי את הכדים במחסן, ועוד כמה ימים אני אבוא לקחת את זה עם עגלות'. אמר 'אין בעיה, שים אצלי'. הניח אצלו את 400 הכדים. אבל קרה הבלתי צפוי- היהודי בעל המחסן נפטר בפתאומיות. בעל הכדים בא לקחת את ה- 400 כדים שלו, וה'אפוטרופוס' שמינו, אומר: לא, מי אמר שזה שלך? אולי הוא קנה את זה ממך? יש לך פתק, אישור או עדים? אמר היהודי: 'עליך לתת לי את הכדים שלי'. אמר לו האפוטרופוס: 'אני אחראי על היתומים, אני מצטער, אני לא יכול לתת'. היהודי בעל השמן הרגיש שחבר עליו עולמו והתחיל לבכות.

'חזר בגלגול להחזיר את הגזילה

ה'אפוטרופוס' הציע שילכו לדין תורה, הרי יש אב בית דין חדש 'רבי לוי יצחק מברדיצ'וב'. הגיעו לפוסק רבי לוי יצחק. אומר לו הרב: 'יש לך עדים?', אמר- 'לא', והתחיל לבכות. הבין הרב שניכרים דברי אמת, אבל לפי ההלכה הוא לא יכול לעזור לו, כי 'המוציא מחברו, עליו הראיה'. איך הוא יפתור את הבעיה?? אמר להם: 'תבואו מחור'. באותו לילה, לפני שהלך לישון, הלך להיכל' והתחיל לבכות: 'ריבוננו של עולם, אני יודע מה לעשות. הרי זה כל רכוש'. נגלה אליו 'מגיד' מן השמיים ואמר לו 'דע לך, אתה צודק. באמת כל החביות האלה שייכים ליהודי הזה שטוען. אך דע לך שככה עשו מן השמיים בגלל שבגלגול הקודם בעל החביות גנב

בגלל שבן אדם אי אפשר לשים אותו בגיהנם, כי אחר כך מה יישאר ממנו?, ילך העיניים... לכן מה האוזניים... ואחר כך יהיה לעתיד בעל מוס? לכן מה עושה הקדוש ברוך הוא?, מביא אותו פה ב'גלגול', והוא סובל את הייסורים האלה ומתקן. ואז אחר כך הוא יישאר שלם. אבל אם יעשו לו 'פוליש' בגיהנם, אז לא יישאר ממנו שום דבר. אבל לא יחשוב הבן אדם שזה קל. אלא זה עונש קשה, כי הוא בא לפה, ועוד הפעם נולד ובעיות. ומי יודע אם איך הוא יבוא הפעם וכמה עוונות יעשה ומה יהיה.

יעקב אבינו אומר 'יחי ראובן ואל ימות'- ואומר ה'תרגום'- אל ימות מיתה שניה, כלומר שהוא לא יבוא בגלגול עוד הפעם.

'אתה רק עכשיו הגעת...'

היה אומר ה'חפץ חיים', ששום אדם לא מבין מה עושה הקדוש ברוך הוא בעולמו. זה כמו שאדם נכנס ל'בית הכנסת' והוא אורח שם, והוא רואה שהגבאי העלה את זה ואחר כך דילג על אנשים והעלה בצד השני, דילג על זה והעלה את זה... אומר האיש לגבאי: 'למה אתה לא הולך לפי הסדר?',

אומר לו הגבאי: 'אתה לא היית לפני שבועיים ולפני שלוש ולפני ארבעה, הם כבר עלו... לכן את מי שכבר עלה, אני מדלג עליו, וכל אחד בזמן שלו אני מעלה אותו'. אותו דבר הקדוש ברוך הוא, כל אחד בזמן מטפל בו לפי התיקון שלו ולפי הבעיה שלו. היה אומר לנו ראש הישיבה, שהעולם הזה זה כמו אוטובוס, וכל אחד יורד בתחנה שלו.

'הבן איש חי בבית האסורים'

לרבי יצחק כדורי היה לו ספר של גלגולי הדור שלו. הוא למשל אמר לרב 'זבחי צדק' רבי עובדיה סומך, שהוא גלגול של אֶחָז מלך יהודה. רבי יוסף חיים עשה

לנפטר 400 חביות שמן, ועכשיו הוא בא להחזיר לו את זה בגלגול הזה. לכן זה האמת. תשאיר את זה אצל היתומים, כי זה חוב שלו מגלגול קודם'.

כתוב ב'זוהר' הקדוש 'אשר תשים לפניהם'- מה זה 'לפניהם'?, זה גלגול קודם. אם אתה רואה את האדם הזה שעומד להפסיד 400 חביות, זה בגלל שהוא בא לפרוץ חוב מגלגול קודם.

'חכמתו של רבי יוסף חיים'

רבתינו אומרים שהחכם ההולך בדרך השם ורוצה להוציא את המשפט ל'אורה', נותנים לו סייעתא דשמיא לפסוק נכון.

פעם ה'בן איש חי', בא אצלו דין תורה על מטבע כסף. שניים באים ואומרים 'זה שלי'. מה עשה ה'בן איש חי?', ישב בחדר לבד והיה לומד ואומר 'יש פה חור, ולכן דינו כך- מי שיגיד שיש חור במטבע, אז אני אגיד לו שזה שלו. הרמאי עמד בחוץ ושמע ואמר 'הו... טוב...'

יצא ה'בן איש חי' ואמר 'יש לכם סימן?'. הרמאי אמר: 'כן, יש בזה חור'. אמר לו- 'כנראה נאבד לך משהו אחר, כי בזה אין חור. לך תמצא אותו'.

עדיף גיהנם ולא גלגול

זה לא פשוט ה'גלגול' וזה עונש קשה. בעצם, יותר כדאי להיות בגיהנם מאשר ב'גלגול'. אבל מה,

מוסדות המיש"ר תככ"ץ פ"ס יום

החיים והתפילות בישיבה יחיד לע"נ

יקיר פלוני

הקדוש ע"ה פלוני אלמוני חז"ר ויה"ר שזכה לשפעת סיוכה העליונה פ"ס כ"ב וכשפ"ק, נפ"ק ונשחית בריאות איתנה, אחרית ימיו ושינים בטוב ובנעימים וכל מילי רב טובא אמן.

להקדשות: 03-522-0004

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בניהו שליט"א, בתרומת 500 ש"ח פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצלחתכם, שלט זה מודבק בפתחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

ברכות שמים מעל'

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי דוד בן אסתר הי"ו
ודעייתו הצדקנית
נטלי חיה בת רשל תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחיהם בבדיאות
ושובע שמחות אמן

משולחן המלך

צדיק באמונתו יחיה
דיבורים קדושים בענייני "אמונה"
מאת הרב יוסף עבדלחק שליט"א
מאברכי המוסדות

"ואשר לא צדה והאלוקים אינה לידו"

אומר רבינו אברהם בנו של הרמב"ם הקדוש, שאם אדם לא מחפש צד וסיבה לתלות את מה שעובר עליו אלא חי את השם יתברך ורואה אותו בכל מקום, זהו כוונת הפסוק "ואשר לא צדה" ומיד לאחר מכן המשך הפסוק "והאלוקים אינה לידו" היינו שמיד זוכה האדם לדאות את השגות השם ואת ישועת השם, וכל זה תלוי כמה חיבור גדול עם השם יתברך בניסיונות החיים שעוברים על האדם, וזה שאדם מגיע לו ניסיון והוא לא מחפש סיבות לתלות את מה שעובר עליו במקרה או באשמת רעיונותיו וכ"כ כגון אדם הולך לקניות בסופר בסוף שבוע ומגיע לקופה פתאום מתגלה נגד עיניו תור גדול והוא בליבו תולה את התור ואת הסיבה שהוא צריך להמתין, כגלל שהוא בא ביום חמישי וזה יום עמוס וללא היה בא בתחילת שבוע לא היה תור ולא היה צריך להמתין, זה לא דרך יהודי עבד השם ככה לתלות את חייו בהשתדלותו ובחריצותו, אלא כל הרברים הללו הם אינם אלא אחיזת עינים שהיצר הרע עושה לנו, כדי להרחיקנו מהדרך הנכונה בעבודת השם שזה אמונה חזקה ביטול השכל בעיני גשמיות ולהשליך על השם יתברך, אשר כל מה שהוא עושה אינו אלא לטובת האדם, וראיתי להעתיק קטע מתוך ספר שומר אמונים אשר הוא כותב מהי מעלותו של האדם הבוטח בהשם בשעת הקושי והניסיון וז"ל לשון (הפסוק) בישיעה (יא) ושעשע יונק וגו', וכן (תהילים קט) כי תורדת שעשעי, שהוא שעשועים דמלא קדישא, (והפירוש) באם ישראל הם בדאגות ובצרות ואינם בורחים מה, אלא אדרבה מתרפקים בעבודתו יתברך ומתגעגעים אליו יתברך, כמובא בדברי רז"ל בגמרא ובמדרשים ובזוה"ק, האין הקב"ה מצפה ומשתוקק לעבודת בן ישראל, וכל שכן כשהוא באיזה צער ל"ע בדאגה וייסורים וניסיונות, ועם כל זה מתגבר באיזה קדושה ושמוחה בעבודת ה', נעשה מזה שעשועין דמלא קדישא יותר מעבודת כל המלאכים ושרפי מעלה, ובוה האמונה והבטחון אפשר להחזיק בכל הנפילות ח"ו. [מבוא השער] עכ"ל

היינו איך האדם זוכה לשמח את השם וכן לשמח את עצמו בשוב הדעת ובכרה בכל פועל אינו אלא כמה שחיבורו יותר חזק עם השם יתברך שזוכה לחיות כך ולשמח את אביו שבשמיים שבת שלום וחודש טוב ומבורך

צום של 'תשובת הקנה' - "שש שנים יעבוד, ובשביעית יצא לחופשי חינום". שש שנים צם ב'תשובה הקנה', כלילה גם לא אוכלים בשר ולא שותים יין ורק אוכלים זרעונים.

האבא שלהם הביא להם בית מסחר לו ולאחים שלו שיהיה להם. האחים שלו היו עובדים, והוא היה לומד. והם היו נותנים לו חלק בהכנסות. גם הם היו תלמידי חכמים, אבל הם היו השליחים שלו. אבל פעם אחת העלילו עליהם ב'בגדד' איזה עלילה, ושמנו אותם בבית האסורים לבדוק את הדברים, וגם אותו שמו שם. הוא היה בערך חודש בבית האסורים, ואומרים שבבית האסורים הוא חיבר את החיבור שלו 'דעת ותבונה' בעל פה, וכתב אותו. אחר כך הוא מספר כשהוא יצא מבית האסורים, אז למקום שהוא יצא משם באו הרבה יונים שהם נשמות של צדיקים, וכולם מודים לו. הוא כותב את זה ב'עוד יוסף חי' על מיישהו אחר, אבל זה היה הוא.

הוא היה אומר שלא סתם הביאו אותו לחדר הזה, ובכל האבנים שם היו מגולגלים בהם איזה נשמות "כי אבן מקיר תזעק", ואחרי שהוא יצא משם, הוא ראה את הנשמות האלה. ואחרי זמן הוא הלך לראות מה קורה בחדר הזה, וראה שהכל נחרב ולא נשאר ממנו כלום, כי הוא תיקן על ידי הלימוד תורה שם את הנשמות הללו. הוא מספר את זה על מיישהו אחר, אבל בעצם זה הוא.

'קודם שנולד האדם כבר נברא'

הגאון חיד"א אומר, שב'ברכת המזון' אנחנו אומרים 'אבינו מלכנו אדינו בוראנו גואלנו'. היה צריך לומר 'אבינו מלכנו בוראנו', כלומר קודם 'בוראנו', ורק אחר כך 'מלכנו אדינו'?

אלא הוא אומר, שזה רומז ל'סוד הגלגול' שקודם שאדם נולד הוא כבר 'נברא' רק אחר כך הוא מכיר

את הקדוש ברוך הוא, ו'בוראנו' הכוונה שמביא אותנו בגלגול. אז הסדר של הברכה הוא לפי 'אבינו מלכנו, אדינו, בוראנו' - כלומר מביא אותנו בגלגול, ואז 'גואלנו' - גאל לנו את הנשמה שלנו שהיא באה לתקן את מה שצריך. לכן אדם רואה שזה 'עני', וזה 'עשיר', זה נותן, וזה ככה. אלא הכל לפי גלגולי הנשמות.

'לך למצרים ותמצא את זיווגך'

בזמן רבינו האר"י, היה אדם שבא אצלו כל הזמן, והיה בגיל ארבעים ועדיין לא התחתן. שאל האיש את האר"י מה יהיה אתו? אמר לו הרב: 'תסע עכשיו למצרים, ויש שם אישה ותתחתן אתה. ותדע לך ש"הצור תמים פעולו, כי כל דרכיו משפט"'.
שאל האיש: 'כבוד הרב, מה הכוונה במילים שאמרת?'
ענה הרב: תלך ותבין!

הגיע התלמיד חכם הזה למצרים ונכנס לאיזה בית כנסת, ובקשו ממנו לדבר קצת דברי תורה. דיבר להם דברי תורה מאלפים. שאל אותו איזה אחד: 'אתה נשוי?' ענה - 'לא. רבינו האר"י שלח אותי לפה ואמר לי שהזיווג שלי זה כאן'.

היה שם עשיר אחד ששמע את השיחה, ואמר לתלמיד חכם 'יש לי בת, יפה כלבנה ברה כחמה, בת שלושים וחמש, ועדיין לא התחתנה. אם תתחתן אתה, אתן לך נדוניה גדולה. בוא תראה אותה'.

'הכסף נתון לך...'

הלך לראות, ובאמת סגרו את העניין ועשו חתונה. חי איתה שלושה חודשים, ובוקר אחד היא לא קמה, ופרחה נשמתה. בא חמיו ואמר לו: 'תחזיר לי בבקשה כל מה שנתתי לך'. ענה האיש: 'מה אני יכול לעשות שהיא נפטרה, זה לא היה בידי. ועכשיו אתה רוצה לקחת לי את הכסף?'.

חמיו הזמין אותו לבית דין, ופסקו שהוא, החתן, זכאי לקבל מחמיו מאה וחמישים אלף רובל. זה היה המון כסף. אמר לו חמיו שייקח את הכסף לפי הפסק של בית הדין. לקח האיש את הכסף ונסע לצפת. אמר לו האר"י: 'לא אמרתי לך 'הצור תמים פעלו, כי כל דרכיו משפט'! תדע לך, שבגלגול שעבר אתם הייתם שותפים. והאישה הזאת גנבה לך מאה חמישים אלף רובל שלך, ועכשיו החזירה לך...'

רוצים לקבל את העלון באופן קבוע?

<< להפצת העלון
בבית הכנסת שלכם:
צרו קשר בטל: 077-5122948
והקליטו את הודעתכם למערכת:
שם מלא, מס' טלפון לחזרה,
שם בית הכנסת, כתובת ועיר

<< להצטרפות במייל:
שלחו מייל לכתובת
office@mrbs.co.il
עם הכותרת "הצטרפות לקבלת
העלון למייל"

יחד נרבה תורה ונפיץ אור!

כל תשובתו שלום

לימוד מידות התנהגות ודרכים בדרכי
התעלות "במידות טובות" והנהגות דרך
ארץ מאת הרב משה אהרן זאריץ
שליט"א
מאמרי המיסדות

מהו הדבר המציל משפץ ומקצף ובנוסף מביא פרנסה לאדם?

פרשת השבוע – משפטים, כתוב בפסוק בפרשתנו: "וברך את לחמך ואת מימך". הקב"ה נותן לנו את הברכה בלחם ובמים ועלינו החובה והזכות להודות ולשכוח על כך באמצעות ברכתנו על המזון – ברכת המזון.

כידוע אחד השבחים הגדולים לבואר עולם על המזון – הלחם והמים הוא "ברכת המזון" – הברכה היחידה שחיובה מהתורה, בה האדם מודה ומשבח את בוראו על הארץ והמזון.

מלבד היותה מצוות עשה מהתורה, נחנה מצוה זו בסגולות ומסגולות רבות, ואשרי הזוכים לקוראה בדקדוק ובכוונה הלב.

היו היה יהודי אחד מבוגר בשם משה שכל התנהלותו באורך חייו הרוחניים התנהג בצורה פשוטה, אולם כאשר היה מגיע לברכת המזון היה מברכה בכונה מופלאה. יצחק שראה את מעשיו של משה לא הצליח להתגבר על סקרנותו ויום אחד פנה אליו:

"משה היקר, אמור לי – מה סודך? מה פשר הנהגתך לדקדק ביותר בברכת המזון?"

"יצחק ידידי, אספר לך", פתח משה בסיפור מפעים: "הייתי ילד כבן שתיים עשרה שנה בחיידר בפולין, יום אחד הגיע לחזק אותנו הגאון ר' מאיר שפירא מלובלין וצ"ל [מייסד ה"דף היומי"] הידוע בכינויו: המהר"ם שפירא מלובלין.

וכך הוא אמר לנו: "ילדים יקרים, אתם יודעים איזה אות לא מופיע בברכת המזון?"

כאן הקריא לנו הרב את דברי מפרש הש"ע הנוהג ה"באר היטב" (אורח סימן קפ"ה אות א'): "מצאתי [כתוב] למה אין אות פ"א בסופת [ה] בברכת המזון, לפי שכל מי שברך ברכת המזון בכונה, אין שולט בו לא חרון אף ולא שפץ, ולא קצף, ומונחיו מצויין לו בריוח ובכבוד כל ימיו".

סיים המהר"ם שפירא ואמר לנו: "תלמידים יקרים, קבלו עליכם לברך את "ברכת המזון" בכונה ותרוויחו את הבטחת ה"באר היטב" לשמירה ופרנסה".

המשיך וסיפר: עברו השנים ויום אחד מצאתי את עצמי בשערי הנהגות – בשערי אושיון, במסדר הנוהג לאכזריות הנאצים האיומים ימין או שמאל. ימין – לחיים ושמאל – למיתה.

כך מצאתי את עצמי בחור צעיר עומד למבחן מול הצורך הנאצי, לפתע נזכרתי באותה שיחה של המהר"ם שפירא באותה קבלה שקיבלתי מאו על עצמי, אמרתי לעצמי עכשיו הגיע זמן פירעון הצ"ק, פתחת פי בתפילה חרישת להקב"ה: "רבש"ע ש לי הבטחה מה"באר היטב" שמי שמברך ברכת המזון בכונה לא יהיו לו צרות, ה' יתברך תציל אותי בזכות זה".

תוך כדי התפילה מורים לי עם האצבע ללכת לימין – לחיים.

לאחר מכן הכריזו שכל אחד צריך לומר בפני הקצין באיזה תחום הוא מבין כדי לשבץ אותו בעבודה, ואני שהייתי בחור ישיבה בלא ידע באיזה מקצוע לא ידעתי מה לומר, וכך בעמדי בתור נשאתי תפילה לבואר עולם שאף אתה יושעני, תוך כדי תפילתי זה שעומד מאחוריי קרה לי: "תניתי שאתה בטח ושאתה העוזר שלך"... כך אמרתי וכך היה, באותם שנים קשות שאחיי האהובים היהודים היו שרויים ברעב ועוני מחפיר, לי לא היה חסר אוכל כלל בהיותי הטבח במטבח של אושוויץ עם כל שלל האוכל...

עתה מבין אתה מדוע אני עד היום משתדל להדר ולברך ברכת המזון בכונה, אני משיך באותה קבלה שזכיתי להינצל בזכותה, ומה איתך אחי, אולי תחיל גם לברך ברכת המזון בכונה? תהיה בטוח שרק תרוויח מכך", סיים משה את סיפורו המוזק.

"השמות בסיפור בדויים להעמדת העניין, המבוא בסוגריים המרובעות על לשון הבאר היטב הוא תוספת שלי הקטן להבנת העניין, המאמר מעובד מקובץ "פניני הפרשה"

משולחן המלך

אמר לפריץ 'אני לא יודע מה לעשות... הוא מת'. אמר לו הפריץ: 'תיקח את הכסף בשבילך... אני יודע שמכל ליכך מכרת לי, אבל זה מה שיצא'. לכן אומר 'כי בא סוס, פרעה', כלומר, אם אתה רואה שבא סוס ועובד כל כך יפה, 'פרעה' זה מלשון 'פירעון' של חוב הוא בא לפרוע.

'אני לא נכנס בגלל 15 ש'

בשנת תש"ס היה פיגוע בקו 2 שחזר מ'הכותל המערבי', ליד 'זוועהיל'. מחבל אחד עלה עם חומר נפץ, והיו שם כמה הרוגים. אחד מההרוגים היה 'הרב סגל' מחנך בתלמוד תורה 'תורת חיים'.

לילה אחד הוא בא לבן אחיו בחלום ואומר 'תלך לרחוב חזון אי"ש ששם גר אחד התלמידים שלי. אני חייב לו 15 ש. בבוקר תשלם לו את זה. קם בבוקר ואמר 'חלומות שווא ידברו'. בא אליו למחרת עוד הפעם 'יא חביבי, תלך אליו... לא נותנים לי להיכנס למחיצה שלי בלי שאני אשלם את ה-15 האלה. לך תשלם לו!'.
אמר 'טוב' ונסע ל'בני ברק'. הגיע לרחוב חזון אי"ש ונכנס לאותה כתובת. שאל אם פלוני נמצא? אמרה לו אשתו 'כן'. אמר: 'תקראי לו'. קראה לו. אומר לו 'אתה מכיר את הרב סגל?', אמר 'בטח, למדתי אצלו בתלמוד תורה'. שאל 'הוא חייב לך כסף?' אומר 'לא'. אמר 'הוא בא אליי בחלום ואמר שהוא חייב לך 15 ש'. אמר 'הא כן, נכון... עכשיו אני נזכר. נסענו לטיול והיה 15 ש, ונתתי לו'.

אמר לו: 'הנה, הוא שלח אותי לשלם לך את זה'. קיבל את הכסף, והוא בא למנוחה.

אמר לו: 'הנה, הוא שלח אותי לשלם לך את זה'. קיבל את הכסף, והוא בא למנוחה.

כעת, כשחזרת לכאן לצפת, תמצא את האישה המיועדת לך'. לכן, לא ישאל האדם למה?, כי 'למה? יאמרו הגויים'. והכל זה עילת העילות וסיבת הסיבות.

'הפועל הגנב'

בזמן ה'בעל שם טוב' היה יהודי אחד שהיה לו 'תחנת קמח' והיה לו פועל שקרן ורמאי. בעל הבית היה לומד תורה והיה לו מפעל, וזה הפועל היה גנב. למשל: בעל הבית הרוויח בחודש 150,000 שקל, היה לוקח לעצמו 100,000 ונותן לבעל הבית 50,000. אך שלמה המלך כבר אמר "עושה עושר ולא במשפט, בחצי ימיו יעזבנו" אוי ואבוי השם יצילנו.

לימים הפועל הזה נפטר. עכשיו אמר הבעל הבית: 'מה נעשה?' ובינתיים נולד לו באורווה איזה סוס אחד שאין כמותו. עד היום היה נכנס לו 150,000, ועכשיו 200,000, 300,000 כל חודש, כי הסוס הזה היה עושה עבודה משהו לא רגיל. ונהיה האיש הזה עשיר גדול. עד היום היה מרוויח 50,000 והוא לא היה יודע שזה היה גנב לו 100,000, ופתאום רואה 200,000 רווח...

מפה לפה יצאה השמועה, והפריץ שמע שזה יש לו סוס עובד ומרוויח הרבה כסף. אמר לו: 'אני רוצה לקנות ממך את הסוס'. אמר לו: 'אני לא יכול למכור לך את זה. את הכל תיקח, אבל את זה לא...'. אמר לו 'אם לא תמכור, אחתוך לך את הראש... אני אתן לך כמה כסף שתצעה'. אמר לו סכום אגדי, ונתן לו הפריץ.

'כי בא סוס -פ(י)רעון'

בלילה בא אליו בחלום הפועל שהיה עובד אצלו ואמר לו: 'תשמע, הסוס שבאורווה זה אני... אני התגלגלתי בגלל שגנבתי ממך הרבה כסף ובאתי בתור סוס כדי להחזיר לך את הגניבות. אבל אם עכשיו ייקח אותי הפריץ, אני לא אוכל לבוא על תיקוני. לכן, תעשה לי טובה ותמחול לי על כל מה שאני חייב לך'.

שאל 'איך עושים את זה?', אמר לו 'תבוא לאורווה, תפוס אותי ותגיד 'מחול לך, מחול לך, מחול לך', והכל יסתדר'. וככה היה. בא לאורווה ואמר לו 'מחול לך... ונפל זמת הסוס. כשבא לקחת את הסוס,

הלימוד שלך יהיה עוד יותר טוב ועוד יותר טוב....

שיעור הדף היומי
מפי הרה"ג דן גבאי שליט"א

דף היומי במתיקות ובהירות, משניות יומיות, נ"ך, מוסר, מעשיות והלכות

בימים: א, ב, ד, ה, בישיבת המישי"ר רח' אודס ישראל 4, בת ים
17:40 תפילת ערבית < 18:00 תחילת השיעור

בוא ותגלה שגם אתה יכול לסיים מסכתות בהנהגה ובהנאה

שותיה קלה וחמה
לרווחת הלומדים

בתורה הקדושה יש עצות טובות שיתנהג בהם האדם

אורייתא דיהבת עיטא לכל עלמא חמא חכי, חזרה שנותנת עצות לכל העולם שיקיימו המצוות, ראותה כך שהנשמה לא רוצה לדרת ויורדת בעל כורחה מפחד החיצונים שלא תתלכלך עמהם אֶזְהִירָת לְבָנִי עֲלֵמָא, ואמרת, כמו כמה חס קדשא בריך הוא עלייכו, מזהירה את בני העולם והיינו את גופות בני אדם, ואומרת להם תראו כמה אוהב הקב"ה אתכם וחס עליכם מרגליתא טבא דהות ליה, זבין לכו למגנא, דתשתעבדון בה בהאי עלמא מרגלית טובה שהיה לו הקב"ה שהיא הנשמה הקדושה מכר אותה לכם לגופות בחינם, וכל זה כשביל שתעבדו ותשתמשו בה כזה העולם ללמוד תורה ולקיים מצוות ולא ח"ו תחטאו בה.

הקב"ה מצווה את האדם לשמור על הנשמה

וכי ימכר איש. דא קודשא בריך הוא ויכר ימכור איש ואיש הנאמר בפסוק זה הוא הקב"ה. את בתו. דא נשמתא קדישא ו"בתו" שאמר הפסוק, זו היא הנשמה הקדושה לפי שהיא חלק אלוה ממש ממעל בבחינת הטיפה הנמשכת מהאב לאמה. למחוי אמה משתעבדא בינייכו בהאי עלמא ומה שאמר הפסוק "לאמה" היינו שהקב"ה עושה את הנשמה שתהיה כאמה משועבדת ביניכם כזה העולם ובעבודתה כעודה בגופכם אתם מסגלים מצוות ומעשים טובים. במטו מנייכו, בשעתא דמטי זמנא לנפקא מהאי עלמא לא תצא כצאת העבדים, ועל כן מבקש הקב"ה מישראל בבקשה מכס, בשעה שמגיע זמנה לצאת מזה העולם לא תצא כצאת העבדים לא תפוק מתטנפא בחובין, לכן תזהרו שלא תצא מהעוה"ז מטונפת בעוונות כצאת העבדים שהם הקליפות וכן כעבד שבהפקרא נחא ליה (רמ"ק) לפי שאז תצטרך

זוהר על הפרשה

הנשמה לא רוצה לדרת לזה העולם

תו, אזהרותא לבר נש (בהאי עלמא) אית בהני קראי, עוד אזהרה יש לבני אדם כאלו הפסוקים וְכִמָּה עֵיטִין טָבִין עֲלָאִין אֵינוֹן, בְּכָל מִיּוֹל דְּאֹדְיִיתָא, וכמה עצות טובות עליונות וחשובות וְכָל דְּבִרֵי הַתּוֹרָה שהאדם לומד וְכָלְהוּ קִשּׁוּט, בְּאַרְחָ קִשּׁוּט, וְאִשְׁתַּמּוּדְעֵן לְגַבִּי חֲכִימִין, דִּירְעִי וְאִזְלִי בְּאַרְחָ קִשּׁוּט. וכל אלו העצות וְכָל אִמְתָּ וְכַדְרָךְ אִמְתָּ וְעִצּוֹת אֱלֹהִים וְהוֹלֵכִים בְּדֶרֶךְ אֱמֶת וְלֹא מִשְׁקִירִים כְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת בְּזִמְנָא דְּכַעֲבָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַכְרֵי עֲלֵמָא, סְלִיק בְּרַעְיוֹתָא קְמִיָּה, ואומר שבזמן שרצה הקב"ה לברוא העולם עלה ברצון לפניו וְצִייר כָּל נִשְׁמָתִין דְּאֵינוֹן וְזִמְנִין לְמַיְהֵב בְּכַנִּי נִשָּׂא לְכַתֵּר, וצייר את כל הנשמות שחן עתידות ומזומנות אח"כ לדרת ולהנחך בתוך גופות בני אדם וְכָלְהוּ אֶתְצִיירָו קְמִיָּה בְּחֵהוּא צִיורָא מִמֶּשׁ, דְּזִמְנִין לְמַיְהֵב בְּכַנִּי נִשָּׂא לְכַתֵּר, וכל הנשמות נתצייירו לפני הקב"ה באותו ציור ודמות ממש שחן עתידות אח"כ להיות בתוך גופות בני אדם וְחֵמָא כָּל חַד וְחַד וְאִית מִנְהוֹן דְּזִמְנִין לְאַבְאָשָׁא אֶרְחִיָּהוּ בְּעֵלְמָא, וראה אותך הקב"ה כל נשמה ונשמה, ובין כל הנשמות ראה כי יש גם את אותן הנשמות שחן עתידות לחטוא לפני ה' יחברך ח"ו וּבִשְׁעָתָא דְּמִטָּא זְמַנִּיָּהוּ, קְרִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְחַיָּה נִשְׁמָתָא, אָמַר לָהּ, זִילִי עוֹלִי בְּדֹרֶךְ פִּלְן. בגוף פלן. ובשעה שמגיע עת זמן יירדתך לזה העולם קורא הקב"ה לאותה הנשמה ואמר לה לך וּחֲכַנְסִי בְּמִקּוֹם פְּלוֹנִי בְּגוֹף פְּלוֹנִי אֶתִּיבָת קְמִיָּה, מאריה דעלמא, משיבה אותה הנשמה ואומרת לפני הקב"ה, אדון העולם אם כל מטרת ירדתי בשביל לסגל תורה ומצוות ולקבל שכר דִּי לִי בְּעֵלְמָא דָּא דְּאָנָא יְתָבָא בֵּיהּ, וְלֹא אִיְהָד לְעֵלְמָא אַחֲרָא, דִּישְׁתַּעְבְּדוֹן בִּי, וְאַהָא מְלוֹכְלָכָא בִּינִיָּהוּ. מספיק לי בתענוג בעולם הזה שאני יושבת בו ואיני רוצה לדרת וללכת לעולם אחר, שאפשר ח"ו שישתעבדו בי הקליפות והיצה"ר ח"ו כל יום ויום בשטותים של הבלי העולם הזה ואני אהיה מלוכלכת עמהם אָמַר לָהּ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִן יוֹמָא דְּאַתְבָּרִיאתָ, עַל דָּא אֶתְבָּרִיאתָ לְמַחְוִי בְּחֵהוּא עֲלֵמָא. עונה לה הקב"ה ואמר לה, מאותו היום שנבראת בשביל זה נבראת להיות באותו עולם למטה ואין טעם ירדתך לעולם השפל רק בשביל לקבל שכר אלא גם שכייל לתקן העולמות על ידי התורה והמצוות שבוה את מברדת כל הברורים ובוה נשלמים כל הפרצופים והספירות והעולמות כולם בִּין דְּחֵמָתָא נִשְׁמָתָא כְּךָ, בְּעַל פְּרָחָה נַחְתָּת וְעֵאלָתָא תִּמְן כִּיּוֹן שְׂרָאָתָה הַנִּשְׁמָה כִּךְ שְׁעִיקָר בְּרִיאָתָה הִיָּה רַק בְּשִׁבִּיל לְדֶרֶת לִזְהָרָה אֲשֶׁר רַק שֶׁם יִכְוֹלָה הִיָּה לַעֲשׂוֹת אֶת מְלָאכַת הַבִּירּוּר, יִרְדָּה בְּעַל כּוֹרְחָה וְנִכְנַסָּה שֶׁם בְּהַגּוֹף הַמְּזוּמָן לָהּ.

בגין דא יפקון מן

לחזור בגלגל תפוק בת חורין, בְּרִירָה נְקִיָּה, בְּגִין דִּיִּתְרִי בַּה מְאָרָה אֵלָא אֲדַרְבָּה יֵשׁ לָכֵס לְהוֹצִיאָה כְּכַת חוֹרִין מִשׁוּחֲרֶרֶת מִכְּבָּלֵי הַיִּצְהָר, כְּרוּרָה טְהוּרָה וְנִקְיָה, כִּי אִם תִּזְכָּה לְהוֹיֹת בְּגוֹף שֶׁל צָדִיק אִזְּ הוּא מַעֲלָה וּמְכַרְרֶת בַּעַת יִצְיָאָתָה מִגּוֹפֵר בִּירּוּרִים רַבִּים הַגּוֹרְמִים יְחוּד עֲלִיּוֹן וְאִזְּ נַעֲשֶׂה שְׂמִיחָה גְדוּלָּה בְּשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה בַּה הָאָדָם שֶׁלָּה כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב בִּן חֲכָם יִשְׂמַח אִבִּי, וְשִׂמְחָה זֹאת הִיא עֲצֻמָּה סוּר הַיְּחוּד הָעֲלִיּוֹן שְׂגִרָמָה בְּעִלְיִיתָה (רמ"ק ר"א ג') וְיִשְׁתַּבַּח בַּה וְיִשְׁתַּבַּח בַּה הַקְּבָ"ה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים בְּפָנֵי כָּל פְּמִלְיָה שֶׁל מַעֲלָה וְיֹאמַר רְאוּ אִיזָה בִּן נְפִלָּא יֵשׁ לִי בְּעוֹלָם הַתְּחִינָן כְּמוֹהִי מַעֲשִׂי נְאִים וּמְשׁוֹבְחִים, אֵלֹה וְאֵלֹהֵי הֵם מַעֲשִׂי (רמ"ק) וְיִהְיֶה לָּהּ אָגֵר טָב, בְּצַחְצוּחֵי דְּגִנְתָּא דְּעָדָן וְנוֹתָן לָהּ הַקְּבָ"ה שֶׁכֶּר טוֹב כְּפִי מוֹדֶרְטָה (רמ"ק אֵלִיעֶזֶר) בְּצַחְצוּחֹת בְּגִ"ע שְׂהוּא הוּוֹי וְהוּוֹרָה שְׂבָגָן עָדָן שְׂכָל הַנִּשְׁמוֹת נִהְיָת לְהַסְתַּכֵּל בּוֹ (וְהוּרָה פֶּרֶשֶׁת תּוֹלְדוֹת דָּף קמ"א). כְּמָה דָּאָתָא אָמַר כְּמוֹ שְׂנֵאמַר כִּסְפֵּר יִשְׁעִיה (נח) וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחְצוּחֹת נִפְשָׁךְ וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחְצוּחֹת שְׂהוּא הוּוֹי וְהוּוֹרָה אֶת הַנֶּפֶשׁ שֶׁלךְ וְדָאִי כִּד תִּפּוֹק בְּרִירָה נְקִיָּה כְּדָקָא יְאוּתָּה וּבִדְרָאִי תִּזְכָּה לְנוֹעַם הָאוֹר הַגְּדוֹל הַזֶּה רַק כֹּאשֶׁר תִּצָּא מִהָעוֹלָם הַזֶּה כְּרוּרָה טְהוּרָה וְנִקְיָה מְכָל פֶּגַם וְלִכְלוֹךְ עוֹן, כְּמוֹ שְׂרָאוּי לְכַת מֶלֶךְ.

כשהנשמה יוצאת זכה וברה נאמר בה לו יעדה בו

אָבֵל אִם רַעָה בְּעִינֵי אֲדִנְיָה, כִּד נִפְקֶת מְלוֹכְלָכָא בְּטַנְפִּי חוֹבִין, וְלֹא אֶתְחַזִּיאת קְמִיָּה כְּדָקָא יְאוּת אָבֵל כֹּאשֶׁר ח"ו רַעָה בְּעִינֵי אֲדִנְיָה שְׂיוֹצָאָת מִהָעוֹה"ז מְלוֹכְלָכָת בְּטִינּוּפַת הָעוֹנוֹת, וְלֹא תִּתְרָאָה לְפָנֵי יְחִבְרָךְ כְּמוֹ שְׂרָאוּי לְנִשְׁמָה הַקְּדוּשָׁה לְהִרְאוֹת, וְנִי לְחֵהוּא גּוֹפָא, דְּאֶתְאָבִיד מִחֵהוּא נִשְׁמָתָא לְעֵלְמִין אוּי לְאוֹתוֹ הַגּוֹף הַמוֹנָח בְּקִבְרָה שֶׁלָּא עֲשֶׂה תְּשׁוּבָה כַּחֲיוֹ וְאִיבִד אֶת הַנִּשְׁמָה הַקְּדוּשָׁה עַל יְדֵי עֲבֻרֹת הַגּוֹרְמֹת שֶׁלָּא יָקוּם לְחַיָּה לְעוֹלָם (מִתּוֹק לְנֶפֶשׁ), וְלֹא תִּבְּאֹ וְתִקּוּם עֲמֹ לְחַיִּיתָ הַמֵּתִים אֵלָא מִתְּגַלְגֶּלֶת בְּגוֹף אַחֵר כִּדִּי לְתַקֵּן מַה שֶּׁפָּגַמָּה בְּגוֹף הָרִאשׁוֹן (רמ"ק). בְּגִין, דְּכִד נִשְׁמָתִין סִלְקִין בְּרִירָה, וְנִפְקִין נְקִיָּין מִחֵהוּא עֲלֵמָא לִפִּי שְׂכַאשֶׁר הַנִּשְׁמוֹת עוֹלֹת טְהוּרֹת וְיוֹצֵאוֹת נְקִיּוֹת מִזֶּה הָעוֹלָם, כָּל נִשְׁמָתָא וְנִשְׁמָתָא, עֲאֵלָת בְּסִפְרָא דְּאַחְמָתָא דְּמִלְכָּא כָּל נִשְׁמָה וְנִשְׁמָה עוֹלָה וְנִרְשָׁמָת בְּפִנְסָת הַנִּשְׁמוֹת שְׂכַאצִּיר הַמֶּלֶךְ שְׂכַהִיכֹלֹת הָעֲלִיּוֹנִים (ר"א ג'), וְכָלְהוּ בְּשִׁמְחָה וְכוּלָּן נִרְשָׁמָת בְּשִׁמּוֹת, וְאָמַר דָּא הִיא נִשְׁמָתָא דְּפִלְגִיָּא, זְמִינָת תְּהָא לְחֵהוּא גּוֹפָא דְּשִׁבְכָתָה וְאָמַר הַקְּבָ"ה זֹו הִיא נִשְׁמָה שֶׁל אִישׁ פְּלוֹנִי שְׂמוֹכְנָת וּמְזוּמְנָת לְהַתְלַבֵּשׁ בְּאוֹתוֹ הַגּוֹף שְׂעוּבָה בְּעוֹה"ז וְכַדִּין כְּתִיב, לוֹ יַעֲדָה בּוֹ, כִּיּוֹן שְׂחִיבָתָה לָּא" נִכְתָּב בְּאַלְפָּה, וְנִקְרָא "לז" בִּי"ו יֵשׁ לְדוֹרֵשׁ אֶת שְׁנֵיהֶם, שְׂכַאשֶׁר הִיא זָכָה וְכֹרָה אִזְּ יֵשׁ לְדוֹרֵשׁוֹ כֹּאִילוֹ כְּתוּב "לז" הִיָּינוּ שְׂהַקְּבָ"ה מְזֻמָּן וְשׁוֹמֵר אֶת הַנִּשְׁמָה לְעַת תְּחִיַּת הַמֵּתִים שְׂתִּהְיֶה מִיּוֹעֲדָתָ לְחַזּוֹר לְטוֹף שְׂמִשְׁם נִקְלָחָה.

זוהר על הפרשה

שעושה לנשמה שמירה שלא ישלטו עם נכרי שהם מלאכי חבלה (רמ"ק), **בַּהוּא פְּרִיסוּ דְנִטְרִי עֲלָה** באותו הפריסה והמלכוש שם "אלוה" ששומר עליה מן החיצונים (רמ"ק).

אדם שזוהר בעבודת ה' הקב"ה משתבח בו בעולמות העליונים

(שמות כא) **וְאִם לִבְנֵי יִיעֲדָנָה**, עד עתה דיבר בנשמות החוטאים ואמר שהטוב כשכילם לשוב בתשובה, ועתה מדבר בנשמות הצדיקים והחסידים הנקראים בנים, ובוה מכאן מה שנאמר בהמשך הפסוק "וְאִם לִבְנֵי יִיעֲדָנָה" (מהר"ח) **תָּא חֲזִי כַּמָּה אֵית לִיה לְבַר נֶשׁ לְאַזְדָּהָרָא דְלֵא יִסְטִי אַרְחוּי בַּהַאי עֲלָמָא** בא וראה כמה יש לו לאדם להזהר שבעודו בזה העולם שלא יטה דרכיו מדרך השי"ת שציוה אותנו בתורתו **דְּאִי זָכָה בְּרֵשׁ בַּהַאי עֲלָמָא**, וְנִטְרִי לָהּ לְנִשְׁמָתָא בְּדָקָא יָאוּת, שאם זכה האדם בזה העולם ושומר את נשמתו כראוי מלכלוך החטאים ופיתוי היצה"ר **הָאִי אֵיהוּ בְּרֵשׁ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַתְרֵעִי בִּיה** זה הוא האדם שהקב"ה רוצה בו, **וְאַשְׁתַּבַּח בִּיה בְּכָל יוֹמָיָא, כַּפְמְלִיָּא דִּילִיה**, ואף משתבח בו בכל יום בפמליי של בעולמות העליונים מצד לימוד התורה וקיום המצוות שלו וְאָמַר, **חֲמוּ בְּרָא קִדְשָׁא דְאֵית לִי בַּהוּא עֲלָמָא, כֵּךְ וְכֵךְ עֲבִיד, כֵּךְ וְכֵךְ עוֹבְדִי מִתְתַּקֵּן** ואמר הקב"ה ראו כן קדוש שיש לי באותו עולם התחתון, כך וכך מצוות ומעש"ט עשה, כך וכך מעשיו מתקנים.

הגוף שהנשמה עוזה אותו נשמר לאחר הפטירה

וְכֵד הָאִי נִשְׁמָתָא, נִפְקַת מֵהָאִי עֲלָמָא, זְכִיָּא נְקִיָּה בְּרִידָה, וכאשר זאת הנשמה יוצאת מזה העולם זכה בכח' הנפש, ונקיה מבח' הרוח, וטהורה מבח' הנשמה **קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲנַחֵר לָהּ בְּכַמָּה גְּחוּרִין בְּכָל יוֹמָא**, אז הקב"ה מאיר את הנשמה בכמה אורות מהויו העליון שמתחדש בכל יום בסוד היחוד העליון בסוד והשביע בצחצחות נפשך והוא כדי להמשיך הארה בגוף שבקבר (רמ"ק) **קִאֲרִי עֲלָה, דָּא הָאִי נִשְׁמָתָא דְפִלְגִיָּא בְּרִי**, ואז קורא ומכריז עליה, "זה הנשמה של פלוגי בני" ועל ידי קריאה זו יבוא אל טפ קצת תועלת שימשך עליו מעט מאותו אור בסוד "ועצמותיך יחליץ" (רמ"ק) **נְטִירָא לִיהוּי לִיה לְהוּא גּוּפָא דְשִׁבְק** ולא זאת בלבד אלא שאותו גוף שעוכה בזה העולם תהיה לו שמירה וְדָא הוּא דְכִתִּיב, **וְאִם לִבְנֵי יִיעֲדָנָה** וזהו שרמו הכתוב "וְאִם לִבְנֵי יִיעֲדָנָה", היינו שהקב"ה ייעד את נשמת החסידים והצדיקים הקרויים בנים, אל טפם (רא"ג).

שעולה הנשמה ומגיעה לפתח לבנת הספיר, ניצבת היא על פרישת דרכים, דרך אחת למחנות קדושים המובילה לגן עדן, ודרך אחת לחיצונים המובילה לגיהנם **בְּגִין דְּמִשְׁרִיין קִדְשִׁין קִימִין בַּהוּא אַרְחָא דְגֵן עֵדֶן** לפי שכל המחנות הקדושים של המלאכים עומדות באותה דרך של גן עדן, ואם היא ראויה טהר"א ל' המלאך מקבל ומכניס אותה, ושם היא עולה מדריגה אחר מדריגה (רמ"ק), **וּמִשְׁרִיין נִבְרָאִין קִימִין בַּהוּא אַרְחָא דְגֵיהֶנָּם** וכדרך השניה שמוביל לגיהנם וכף הקלע עומדים מחנות נכריים של מקטרגים ומלאכי חבלה, ואם שהיא מלוכלכת ומטונפת בחטאים ניתנת כידם.

מלאכים מלווים את הנשמה לפי זכותה

זְכָתָה נִשְׁמָתָא, וְהוּא נְטִירָא, וּפְרִישׁוּ דְלְבוּשָׁא יְקִירָא עֲלָה אם זכתה הנשמה ועשתה מעשים טובים אותו לבוש יקר שהוא סוד חלוקה דרבנן ושם "אלוה" פרום עליה, ואז יש לה שמירה מכל המקטרגים כמו שנרמז בפסוק "כימי אלוה תשמרני" (מתוך לנפש רמ"ק). **כַּמָּה מִשְׁרִיין קִדְשִׁין, קָא מִתְעַתְדִין לָהּ לְאַתְחַבְרָא בְּהָדָה, וּלְמִיעָאֵל לָהּ לְגֵן עֵדֶן** וכמה מחנות קדושים מעותדות ומזומנות לנשמה להתחבר עמה ללוותה ולהכניסה לגן עדן. **לֹא זְכָתָה, כַּמָּה מִשְׁרִין נִבְרָאִין מִתְעַתְדִין לְמִיעָל לָהּ בְּאַרְחָא דְגֵיהֶנָּם** ואם ח"ו לא זכתה הנשמה הזאת במצוות כדיוותה בזה העולם ועל כן אין לה לבוש זה, כמה מחנות נכריים של מלאכי חבלה ונקמה מזומנות להכניס אותה בדרך של גיהנם להיות נידונה שם לפי מעשיה. **וְאִנּוּן מִשְׁרִין דְּמִלְאכֵי חִבְלָה זְמִינִין לְמַעְבַּד בַּה גּוּמִין** אבל אלו המחנות של מלאכי חבלה לא מניחות אותה להכנס לגיהנם ומזומנות לעשות באותה נשמה ערטילאית נקמות, וחוטפים אותה ומתקלעת בכף הקלע מסוף העולם ועד סופו ואין לה מנוחה, (מתוך לנפש), **אַתָּא קָרָא וְאוֹכַח** בא הפסוק ומזכיר, **לְעַם נְכָרִי לֹא יִמְשַׁל לְמַכְרָה פִּי, אֲלִין מִלְאכֵי חִבְלָה** אלו הם מלאכי חבלה. **בְּכַגְדֵּי בַּה לִשּׁוֹן בְּנֵי וּלְבוּשׁ, אֵיהוּ נְטִירָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד לָהּ נְטִירָא, דְּלֹא יִשְׁלוּט בַּה עִם נְכָרִי** זו היא השמירה של הקב"ה

מן גלותא ברחמי

כשהנשמה נטמאת בעוה"ז נאמר בה לא יעדה בא

וְכֵד נִפְקַת דְּעָה בְּעִינֵי אֲדִנְיָה אבל כאשר יוצאת הנשמה מהעוה"ז דעה בעוונות בעיני הקב"ה, **דְּקָא אִסְתַּאבָּא בְּחוּבִין, וּבְטוּפָא דְחֻטְאִין** שהיא נטמאת בעוונות וטוּפָא החטאים, **כְּדִין לֹא יַעְדָּה בָּא** אז יש לדורשו כפי הכתוב "לא" עם אלה, היינו שאז הקב"ה לא ישמור וייוחד את הנשמה לטף הזה, אלא לאותו הטף שיהיה מתוקן בתורה ומעשים טובים **וְאַתְאֲבִיד הוּא גּוּפָא מִיָּנָה** ויאבד אותו הטף מן הנשמה, כי לא יקום בתחיית המתים **וְאֵיהִי לֹא אֲזַמְנַת לְגִבְיָה** והנשמה של זה הרשע, לא מזומנת ומשתוקקת אל הטף כשם שנשמת הצדיק משתוקקת להיות בטוף לפי שבו יכולה לסגל ולזכות במצוות (רא"ג) **בְּרֵה הָאִי דְמֵאֲרָה אַתְרֵעִי, וְתַב בְּתִיבְתָּא דְגּוּפָא (נ"א) בַּה חוּץ** מאותה הנשמה שרצתה באדון שלה שהוא הקב"ה, וחזרה בתשובה בעוה"ז בעוד שהייתה בטוף, **כְּדִין כְּתִיב, וְהַפְדָּה, כַּמָּה דָּאֵת אֲמֹר פְּדָה נַפְשׁוֹ מִעֲבוֹר בְּשִׁשְׁתָּה (איוב לג)** אז על אותה נשמה כותב והפדה, כמו שאומר הפסוק פדה נפשו מעבור בשחת, שפירשו שהקב"ה פדה את הנפש שלא תצטרך לעבור בגיהנם שנקרא שות (רמ"ק), **וְהַפְדָּה, הָאִי אֵיהוּ כְּכֹר נֶשׁ דְּעִיטָא דִּילִיה, דִּיפְרוֹק לָהּ, וְיִתּוּב בְּתִיבְתָּא** ועוד יש לפרש את תיבת "והפדה". שזה הפסוק מדבר אל האדם ונותן לו עצה שיחזור בתשובה ויפדה את נשמתו מגיהנם ומלחנתגלגל בעולם הזה, **וְלִתְרִין סְטִרִין קָאֲמֹר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְהַפְדָּה בְּתִיבְתָּא** ובשני צדדים ואופנים אפשר לבאר את תיבת והפדה שאמר הקב"ה, א' שיפדה בכח התשובה את הנשמה שטינף על ידי החטאים (רמ"ק) ואז יזכה להתלבש בטוף לעתיד לבא (מתוך לנפש). **לְכַתֵּר דְּתַב בְּתִיבְתָּא, פְּדָא לָהּ מֵאַרְחָא דְגֵיהֶנָּם** ב' לאחר שחזר בתשובה, פדה והציל את נשמתו, שאפילו בדרך שמובילה לגיהנם לא תצטרך לעבור (מתוך לנפש), לפי שיש צדיקים שצריך להעביר אותם דרך גיהנם והם אלו שחשבו כעבירה ולבסוף לא עשו את העבירה כנודע, ומי שחזר בתשובה שלמה אפי' דרך גיהנם לא מעבירים אותו.

דרך אחת לגן עדן ודרך אחת לגיהנם

לְעַם נְכָרִי לֹא יִמְשַׁל לְמַכְרָה מֵאֵן עִם נְכָרִי ומכאן את תיבות "לעם נכרי לא ימשל למכרה", מי הוא עם נכרי שדיבר בו הפסוק. **עֲלוּבְתָא אֵיהִי נִשְׁמָתָא, דְּכֵד נִפְקַת מֵעֲלָמָא, וְכֵד נֶשׁ אִסְטִי אַרְחִיָּה בְּהָדָה** ואומר איזו בושה יש לנשמה, וכמה עלובה ומסכנה הנשמה כאשר יוצאת מזה העולם והאדם היטה דרכו מדרכי הקב"ה בעוה"ב בקרבו ועשה עבירות ולא שכ בתשובה, **הָאִי בַּעֲתָא לְסַלְקָא לְעִילָא, גּוּ מִשְׁרִין קִדְשִׁין** היא רוצה לעלות למעלה להיות בתוך המחנות הקדושים, וכיוון

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודש
של מן הגאון המקובל
חכם בנידו שמואל שליט"א
על רבותיו חכמי ישראל "שרפי הקודש"
ומה ששמעו מפי קודשם על רבותיהם זיע"א

שרפי קודש

רבי יוסף וולטון זצוק"ל

כששאל אותו לפרש העניין, הסביר לו: "וכי לא
ראית שהגוי הסתכל עלי ושם עלי 'עין הרע'?"

אמר לו מורנו הרב שליט"א, "אם כן, מה הועלת
בכך ששמת את האגודל על הנחיר ואמרת ג' פעמים
'איש'?"

ענה לו רבי יוסף, "אתה עדיין צעיר,
וכשתתחנך בעזרת השם אסביר
לך, כי יש בזה סודות גדולים".

אמר לו מורנו הרב שליט"א
בבדיחות, "אם לא תגלה לי
- יגלו לי מן השמים". צחק
רבי יוסף, וענה לו אף הוא
בבדיחות, "אולי בחלומות
יגלו לך...". וכך נפרדו,
בברכת שבת שלום.

סיפר מורנו הרב שליט"א,

כי בהיותו בחור בן שבע
עשרה בערך, למד
בכיתת מו"ר
מן ראש
הישיבה
חכם יהודה
צדקה
זצוק"ל,

ובהפסקות זכה
ללמוד עם הצדיק
הנסתר ר' יוסף
וולטון זצ"ל. וביחד
הם למדו ב"ה כמה וכמה
מסכתות, ובכל ערב היה
מלווה אותו לאכסנייה שבה היה
מתארח.

מעשה נפלא על הסגולה נגד עין הרע

פעם אחת, ביום חמישי של פרשת במדבר,
ליווה מורנו הרב שליט"א את רבי יוסף
וולטון זצ"ל לרחוב מאה שערים, לשם היה
הולך רבי יוסף בקביעות כל יום חמישי,
ככדי לקנות חוברות מסוימות בשפת
האידיש. אותו יום, כשיצאו יחדיו
מהחנות, עבר שם גוי אחד והסתכל
במשך דקות ספורות בהסתכלות
חזקה מאוד על רבי יוסף. מורנו הרב
שליט"א הבחין וראה, שר' יוסף הניח
את האגודל שלו על הנחיר של האף,
ואמר בלחש: 'איש איש איש' - ג' פעמים.

ישלוט בם עין הרע? וכך הוא כותב: על הפסוק
"מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא בישראל
תפקדו אותם לצבאותם אתה ואהרן, ואתכם יהיו
איש איש למטה", וכן בס"ד לרמזו קשר הפסוקים,
ונקדים בס"ד מה שכתב הרב הקדוש רבי שמשון
מאוסטרופולי זיע"א זלה"ה (בספרו הבהיר "דן
ידיו", במאמר י', דף צ"ז), זל"ל:

"פירוש, מה שאמרו רז"ל בפרק ערכי פסחים
(פסחים, ק"י ע"א) שייתן הגדול בנחיר ימין וכן
בשמאל, ידוע כי 'נחיר' גימטריא מספר רס"ח, וכן
נחיר השני גימטריא רס"ח. והנה רס"ח נחסר ממנו
מ"ג להשלים למניין שי"א, שהוא סוד שי"א נימין
קדישין. וכיצד יהיה ב' פעמים שי"א? יעשה כך:
נחיר שהוא רס"ח ישים בו גודל שמספרו מ"ג, רס"ח
ומ"ג גימטריא שי"א, כן יעשה בנחיר ימין וכן יעשה
בנחיר שמאל.

"והנה, ב' פעמים שי"א - גימטריא תרכ"ב, והסוד
(חבקות, ג', ח'): 'כי תרכב על סוסך מרכבותך
ישועה', כשהוא בדרך אינו צריך שיתירא מן עין
הרע, וזהו שאמרו, שהתקנה בנחיר שיש בו שי"א
נימין קדישין וכו'", עכ"ד זלה"ה ע"ש.

וכתב שם הרב המפרש, 'ק'ח הצבי' ז"ל, וזו לשונו:
פירוש, שבגמרא אמרו שיש תיקון לעין הרע שלא
תשלוט, כי יתן הגדול בנחיר ימין וכן בשמאל, באופן
שיוכל לראות בעצמו את נחיריו. ואמר בסודו, שיש
בכל נחיר אחד שי"א נימין קדישין, והנה לא רמזו
ה-שי"א בנחיר אלא א"כ יתן הגדול בו, שאז נשלם
השי"א בו וכו' ע"ש.

והנה, באמת, בגמרא בפסחים (שם) הוזכרה סגולה
זו בשביל הזוגות, ואולי קבלה היא ביד רבינו בעל
הקרניים ז"ל ורבינו מהר"ש ז"ל, שהיא סגולה

באותה שבת, נסעו עם
תלמידי מן ראש הישיבה
זצ"ל לעשות את השבת
בעיר הקודש צפת,
והאכסנייה הייתה
אצל משפחת שכבו
הי"ו. בבוקרו של יום שישי,
הם עלו על הרכבת ונסעו לחיפה,
ומשם המשיכו באוטובוס לצפת. לאורך
כל הנסיעה, היה מו"ר ראש הישיבה,
הרב צדקה, אומר להם חידושים על
מסכת יבמות מתוך המחברת שלו, עד
שהגיעו לצפת. אז כל אחד הלך לדרכו,
להכין עצמו לקראת שבת קודש.

סיפר מורנו הרב שליט"א, "אני עבדכם,
אמרתי אל לבי, אולי יאמר לי ראש
הישיבה בליל ש"ק לומר איזה דבר
תורה על שולחן השבת. ע"כ נכנסתי
לאחד מבתי המדרש ללמוד חידוש
כלשהו על הפרשה. וכאשר פתחתי
בספר 'אדרת אליהו' לרבינו יוסף חיים,
וראיתי שהוא שואל:

ויש להבין כיצד אפשר למנות את בני
ישראל, והרי על ידי מנייתם

הידידות עם רבי מאיר אבוחצירא זיע"א

עוד כהיות מורינו הרב בחור צעיר לימים, קישר אותו הרב וולטוך לכמה צדיקים, כהרבי מלעלוב והגה"צ רבי אברהם אהרונביץ ועוד חברים שהיו לרבי יוסף. לפי שראה במורנו הרב שליט"א דמות גדולה שתאיר את עיניהם של ישראל. אחד מגדולי הצדיקים שאלו לקח רבי יוסף את מורנו הרב היה הגה"ק רבי מאיר אבוחצירא זצוק"ל. סיפר מורנו הרב שבפעם הראשונה שהגיע עם רבי יוסף לרבי מאיר היה בחור צעיר והייתה סעודת מצווה בביתו של

רבי מאיר, ורבי יוסף הושיבו בתוך כינו לביץ רבי מאיר, וביקש רבי יוסף מרבי מאיר שאת שאריות מאכלו ייתן בצלחתו של מורנו הרב בכדי שיהיה לו את הזכות לאכול מקדושת מאכלו, שהרי הוא כשיירי הקורבנות העולות על המזבח. בתוך הסעודה החל רבי מאיר להשקות את כל הסועדים במח"ה – עראק, ובקבוק העראק היה מכוסה בכד צבעוני יפה, ולא היו רואים את תכולת הבקבוק. רבי מאיר מזג כוס אחד כוס, עד שנתמלאו כוסות רבים מאוד לכל הסועדים, באופן שלא יתכן שמתוך בקבוק אחד יצא אפילו חצי מן הכמות שמזג. והיה פלא גדול בעיני, ועל כן לחצתי ברגלי על כף רגלו של רבי יוסף, ברומזי לו שיתן לב כמה עשרות כוסות נמזגים מבקבוק אחד, ואז רבי יוסף הסתובב לכיווני ואמר, בניהו, אלו דברים של מה בכך, 'אל תתן עין' דהיינו שלא יהיה עין של התפעלות מן הגס ויכול להפריע לנס.

שמחים מאוד.

ביום ראשון חזרנו לירושלים, ובצהריים, לאחר השיעור עם ראש הישיבה, פגשתי בצדיק רבי יוסף וולטוך זצ"ל, ואמרתי לו שגילו לי כבר מן השמיים, והסברתי לו את כל מה שכתוב שם, ושמוח שמחה גדולה... וכאשר ראיתי שיש עת רצון לפניו אמרתי לו בבדיחות בדעת "עכשיו אתה צריך להתחיל לגלות לי סודות. כי אם אתה לא תגלה לי, אז מהשמיים כבר יגלו לי..."

מתפרנס מיגיע כפיו

מספר מורנו הרב שליט"א שהיה לומד עם רבי יוסף וולטוך כל יום במשך שעות מסכת אחד מסכת, והרב וולטוך ע"ה היה תלמיד חכם גדול וצדיק. והוא הכיר לכבוד הרב את רבי מאיר אבוחצירא זיע"א, היה רואה דברים מרוממים לא מהעולם הזה והיה יודע הכל. הוא היה מתפרנס מיגיע כפיו והיה מטאטא רחובות בת"א. כשהרב היה שואל אותו אלו כוונות אתה מכוון בזה?, היה עונה 'אני מכוון בזה לבקר את החיצונים... וליפות את א"י'.

להציל גם מעין הרע. ויתכן, שעניין הזוגות הוא גם-כן עין הרע, וא"כ הכל אחד.

עכ"פ, הרי מצינו תיקון שלא תשלוט עין הרע, והוא שייתן הגדול בנחיר ימין להשלים למספר שי"א להמשיך שפע משי"א נימין קדישין שבימין, וכן ייתן נמי הגדול השני בנחיר שמאל להשלים מספר

שי"א, להמשיך שפע משי"א נימין קדישין, להינצל מעין הרע.

ובזה יובן בס"ד, מה שרמז השם יתברך למשה ואהרן ואמר, מכן עשרים שנה וכו' תפקדו אותם לצבאותם אותה ואהרן. ואם תאמר, ואיך תפקדו? והלא יש לחוש לעין הרע שלא תשלוט ח"ו, לכן אמר: ואתכם יהיו איש איש, כלומר אתכם יהיו - בעזרתכם, אי"ש אי"ש - הוא סוד שי"א שי"א נימין קדישין, שרמז לו על הסגולה הנזכרת שהיא שי"א נימין מימין ושי"א משמאל להציל אותם מעין הרע.

ובזה יובן בס"ד מה שאמר בפרשת שלח לך (במדבר, י"ג ב'): אי"ש אחד אי"ש אחד, לשון כפול, לרמז על שי"א ושי"א הנזכרים שימשיכו אותם לשלחם עמדם, אולי לא תזיק הסטרא-אחרת שהיא עינא כישא להחטאים. ע"כ דברי רבינו יוסף חיים.

כשראיתי דברים אלו שמחתי מאוד, כי הגה גילו לי מן השמים מה עשה הצדיק רבי יוסף וולטוך זצ"ל. ובלייל שבת אכן פנה אלי ראש הישיבה, "בניהו, תאמר איזה דבר תורה. וסיפרתי את המעשה שראיתי אצל רבי יוסף בעניין הגוי הג"ל, ואמרתי את מה שכתב רבינו יוסף חיים ב'אדרת אליהו' והיינו

היכל מרן הבית יוסף

ההלכה היומית שע"י מוסדות המיישר

סימן שכח

דיני רפואה בשבת

חולה שנפל למשכב ואין בו סכנה האם מחללים שבת עבורו?

כתב בשו"ע (סע' יז) מותר לגוי לעשות עבורו אפילו מלאכות דאורייתא, אבל ע"י ישראל מותר רק מלאכות דרבנן ובשינוי, [כגון לכבות לו את האור ע"י המרפק].

וכתב בחזו"ע (ח"ג עמ' תטז) שאם הישראל אינו יכול לשנות, מותר לעשות מלאכה דרבנן בלא שינוי.

האם מותר לחלל שבת עבור צורכי קטן?

כתב הרמ"א (סע' יז) מותר לומר לגוי לעשות תבשיל לקטן שאין לו מה לאכול, דסתם צרכי קטן כחולה שאין בו סכנה דמי, [וממילא מותר גם ע"י ישראל מלאכות דרבנן ובשינוי, ואם אינו יכול לשנות, לפי החזו"ע (שם) מותר גם בלא שינוי].

גיל הקטן [שמוותר לעשות עבורו מלאכות], לדעת האורל"צ (ח"ב פל"ו אות ד) עד גיל 13 שנה, ולדעת החזו"ע (ח"ג עמ' שסב) עד גיל 9 שנים, ובמנוח"א (ח"א עמ' תצב) כתב 9 או 10 לפי מצב התפתחות גופו ובריאותו.

האם מותר לחלל שבת עבור מיחוש בעלמא?

כתב בשו"ע (סע' א) שאסור לעשות לו שום רפואה ואפילו ע"י גוי, גזירה משום שחיקת סממנים, אמנם אם יש מקצת חולי כתב בשו"ע (סי' שז סע' ה) שמוותר לומר לגוי לעשות עבורו מלאכה דרבנן, משום דהוי שבות דשבות במקום חולי.

חולה שיש לו מיחוש בעלמא ולא נפל למשכב האם מותר לו לקחת תרופות?

בשו"ע מבואר (סע' א) שאסור לחולה שלא נפל למשכב ליטול תרופות בשבת, משום חשש שחיקת סממנים.

ובחזו"ע (ח"ג עמ' שנו-שנו) כתב שאם הוא מצטער הרבה, מותר לו לקחת תרופות כגון אקמול אספירין וכדו', שנועדו לשכך כאבים, וטעם ההיתר משום שאין לגזור על שחיקת סממנים, כיון שהיום אנשים

לא בקיאים ברקחת תרופות וכ"כ בשש"כ (סי' לד סע' ג-ד) במצטער הרבה מותר לו ליטול גלולות לרפואה, אמנם דעת המנוח"א (ח"א עמ' תצו-תצז) ועוד, לאסור לקחת תרופות אף במצטער משום שסובר שגם בימנו יש את חשש שחיקת סממנים, משום שרבים יודעים להכין תרופות מסוימות מסממנים.

ובעיקר טעמו של החזו"ע (הנ"ל), שמוותר לקחת כדורים, משום שאין לגזור משום שחיקת סממנים, כיון שבזמננו אנשים לא יודעים לרקוח תרופות, יש לעיין, מניין לנו שבאופן שהמציאות משתנה [שאנשים לא יודעים לעשות תרופות] הדין ישתנה ויהיה מותר לקחת תרופות.

וכבר הביא בחזו"ע (שם בהערה) ראייה לזה מתוס' (ביצה ל.), שכתב בשם רש"י שהאיסור למחוא כפיים ולרקוד שמה יתקן כלי שיר, וכתב עליו תוס' ובזמננו שאין יודעים לתקן כלי שיר מותר, מוכח מתוס' שאם משתנה המציאות משתנה גם ההלכה,

ולכאורה אפשר לדחות ולבאר בתוס', שאם הוא מגן בכלי שיר והתקלקל הכלי שיר, יש יותר חשש שיבוא לתקן אותו, כיון שמי שיודע לנגן בכלי שיר, מסתמא יודע גם לתקן אותו, אבל במחיצת כפיים או לרקוד החשש הוא יותר רחוק שיביא כלי שיר ויתקן אותו, ולמרות שהראשונים חולקים על תוס' וגם השו"ע לא פסק כמותו החזו"ע מביא את התוס' כסניף להקל,

עוד הביא בחזו"ע (הנ"ל) את תשובת הרא"ש (כלל ב סי' ח) שכתב שהיום אין לאסור בלבישה טלית של פשתן משום חשש שעטנז, כיון שאין פתיל תכלת אז אין חשש שישמיו גם צמר, מוכח שמתן שמשתנה המציאות משתנה גם הדין.

אולם ישנם שדוחים ראייה זו משום שלגבי פתיל תכלת בזמן הרא"ש לא היה חשש של מציאות תכלת כלל משא"כ בחשש של שחיקת סממנים גם בימנו יש לחוש שיכין תרופות סבתא למיניהם ע"י שחיקה ואין ברור לקרוא לזה מילתא דלא שכיחא.

מעשה בירחורי

שאלות אקטואליות מבית הדין
בענייני חושן משפט
בעריכת הר"ג רבי יעקב כהן
שליט"א
מאבירי מוסדותינו

הסידור שנגב מהרכב מי ישלם

שאלה: ראובן המתגורר בבית ים התקשר לחברו שמעון הלומד בסמוך לחנות 'טעולה' וביקש ממנו שכאשר עובר ליד חנות הספרים ירכוש עבורו סידור הרש"ש שחרי"ט שיצא זה עתה בהוצאה חדשה, ואח"כ ישלם לו עבור הרכישה. לאחר ששמעון לקח את הספר מהחנות ושלם עבורו, הניחו במכוניתו כדי שכשיסע לבית ים ימסור את הסידור לראובן. אלא שבחילה נפרצה המכונית של שמעון ואחד מהדברים שבזו ממנו הוא הסידור שקנה לראובן. בא ראובן ושאלו בפיו האם חייב הוא לשלם לשמעון עבור הסידור אף שלא קיבל אותו.

תשובה: ראובן צריך לשלם לשמעון על הסידור.

הנימוק: מבואר בשו"ע (סימן קפ"ג סעיף ד) כתב השו"ע "ראובן שאמר לשמעון תקנה לי איזה דבר, ושמעון הלך וקנה, קנהו ראובן משעת משיכת שמעון, ואף על פי שחזר שמעון אחר משיכה ואמר לעצמי כיוצא לקנות, אינו נאמן, ואפילו אם שמעון שלם את הכסף מעצמו, קנה ראובן את ההפך וצריך לשלם לשמעון את המעות ע"כ. ומקור הדין הוא מהרמ"א שביאר שהשליח אינו יכול לחזור בו ולומר שלא קנה למשלח הואיל וחזקה שליח עושה שליחות. ולמעשה גם באבדו הדין כן כמו שפסק השו"ע סימן רס"ו "זה רוכב ע"כ בהמה וראה את המציאה ואמר לחבירו: זכה לי בה, כיון שהגביהה לו קנה הרוכב ואף על פי שלא הגיע לידו" וכתב הרמ"א "אין המגביה נאמן לומר לצרכי הגבהה, אפילו בעודה בידו ע"כ. [ואמנם במתנה אפרים האריך בזה וביאר שר"י והרשב"א סוברים שרק אם הוא שכיר שלו לקנות לו אינו יכול לומר לעצמי קניתי אבל אם רק שליח בעלמא יכול לומר לעצמי נתכוונתי לקנות מ"ז השו"ע הג"ל לא פסק כדבריהם], ועכ"פ לפי דיוצא וכאשר ראובן ביקש משמעון לקנות, מיד כאשר קנה שמעון את הסידור זכה בו ראובן והרי הוא שלו. ושמעון לכל היותר שומר חנם על הסידור, והואיל ושמעון שמר כראוי על הסידור ולא פשע בו אלא שנגב ממנו וראובן מאמינו, עליו לשלם לשמעון על הסידור אע"פ שלא קיבלו מידו.

לזכרון עולם בהיכל ה'

רות
בת שרה

מרדכי
בן חביבה

גבריאל
בן מסעודה

ר' שלום אהרן
בן רחל

איגרת ל בני הנעורים

לכבוד כל יהודי

התורה הקדושה אומרת בעניין עבד עברי "כי טוב לו עימך". ובגמרא אמרו (קידושין כ.) - "עמך כמאכל ועמך כמשחה, שלא תהא אתה אוכל פת נקיה והוא אוכל פת קיבר, אתה שותה יין ישן, והוא שותה יין חדש, אתה ישן על גבי מוכן והוא ישן על גבי תבן, מכאן אמרו כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו".

רואים כמה התורה הקדושה מתחשבת ברגשותיו של העבד העברי, על אף שלכאורה הוא פושע ועבד על האיסור החמור של גניבה. וכמו כן מוצאים אנו במקום נוסף וזהירות מיוחדת של התורה הקדושה בנוגע לרגשות בני אדם שכתבה התורה "כי יגוב איש שור או שה וטבחיו או מכור חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השה" (שמות כב, לו), וכתב רש"י (ומקורו בבא קמא עט:): אמר רבן יוחנן כן זכאי, חס המקום על כבודו של בריות, שור הולך כרגליו, ולא נתבזה בו הגב לנשואו על כתפו, משלם חמשה, שה שנושאו על כתפו משלם ארבע הוואיל ונתבזה בו. כלומר גם הבזיון מצטרף ומתחשבים בעונשו, מפני שנתבזה וגדלול כבודו כזה שהיה צריך לשאת את גבו על כתפו. מה יש לחוס על כבודו של גב, של אדם כזה, הרי הוא רשע העובר על מצוות השם? אלא כבוד האדם הוא מושג עמוק גדול ורחב, וצריך להתחשב ולהקל בגין זה בקנסו.

ועוד מצינו בפרישה (פ"ג ד ה) כי תפגע שור אייבך או חמורו תועה השב תשיבנו לו. כי תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו וחדלת מעוב לו עוב תעזב עמו. והיינו לרחם גם על האויבים שהרעו לך, ולהשיב להם טובה תחת רעה, ובשמחה, וברור שלא ניתן להגיע למעלה זו, רק אם אדם מתרגל את נפשו תמיד, שהתורה היא נר לרגליו, וכל מידותיו נקבעים רק על ידי התורה הקדושה.

איתא במכות (כד.) דרש רבי שמלאי שש מאות ושלש עשרה מצוות נאמרו לו למשה, בא דוד העמידן על אחת עשרה דכתיב "ממור לדוד, ה' מי יגור באוהלך, מי ישכון בהר קודשך, הולך תמים ופועל צדק ודובר אמת בלבו, לא רגל על לשונו, לא עשה לדעתו רעה, וחרפה לא נשא על קורבו, נבזה בעיניו נמאס (אדם כווי נמאס בעיניו), ואת יראי ה' יכבד, נשבע להרע ולא ימיר, כספו לא נתן כנשך, ושוחד על נקל לא לקח, עושה אלא לא ימוט לעולם", בא ישעיהו והעמידן על שש דכתיב "הולך צדקות, ודובר מישרים, מראם ככצע, מעשקות נוער כפיו מתמך בשוחד, אוטם אזנו משמוע דמים (דברי גנאי), ועוצם עיניו מראות ברע", בא מיכה העמידן על שלוש דכתיב "הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם ה' אלוהיך", חזר ישעיהו והעמידן על שנים שנאמר "כה אמר ה' לבית ישראל שמרו משפט ועשו צדקה", בא חבקוק והעמידן על אחת "צדיק באמונתו יחיה".

אם נתבונן ככל דברי דוד והנביאים הקדושים, שהעמידו את כל התורה על פי היסודות הנזכרים, רואים שכל יסודות התורה היינו עניינים של כן אדם לחברו, ולא דווקא מצוות חשבויות אחרות. וכמאמר הלל הזקן לאותו הגר שבא להתגיר "מאי דשני עול לחברך לא תעביד" זו היא כל התורה כולה, וברמב"ם הלכות תנוכה (פרק ד הי"ד) כתב חז"ל שהיה השם נמחק לעשות שלום בין איש לאשתו, גדול השלום שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם שנאמר "דרכיה דרכי נעים וכל נתיבותיה שלום ע"כ". נמצא שגם מה

בחרב". מבחייל על הרעיון עד כמה התורה דורשת את מידת הרחמנות מחו"ל הקדושים, כיון שזו המדות של הצדיקים, ולא כמו שיש טועים היום שהעיקר הוא להראות את הכח בלימוד התורה הקדושה, אלא העיקר הוא להשתנות ולתקן המידות כפי רצונה של התורה הקדושה, ובדאי שאין בזה להמעיט את ערך לימוד התורה הקדושה ומעלת הגיעה בה, אבל יש לידע שהתורה הקדושה "צריכה לקחת את האדם למקום שתעשה אותו ענין אמיתי ורחמן, על הבריות להשיב להם על כל שאלותם ורצונם, ולא למקום של גאוה חלי לה.

בגמרא בכתובות (סז:) איתא מעשה במר עוקבא שהיה לו שכן עני, והיה רגיל לתת לו בכל יום ארבעה זוזים, והיה נותן בתוך חורר שציר הדלת מסתובב בו. יום אחד אמר העני אלך ואראה מי הוא שעושה לי טובה הזאת, באותו היום התאחד מר עוקבא לבית המדרש, והיתה אשתו עמו, כיון שראה העני שהם היטו עצמם אל הדלת כדי להשליך המעות, יצא אחריהם, כיון שראו כן החלו בורחים מפניו והסמינו עצמם בתוך תגור חס הגרף מן הגזלים שהיה שם. מר עוקבא ואשתו מסרו נפשם למיתה אך ורק כדי שלא לכייושו, ממש כפי שעשתה אמו של משיח - חמר שהיתה מוכנה למסור נפשה ולא לכייוש את יהודה כדכתיב "היא מוצאת והיא שלחה" (בראשית לח, כה) ופירש"י "אע"פ שבאתה להישרף לא גילתה הדבר, אלא אם גילה הוא ואם לא גילה נשרפת". מכאן אמרו חז"ל "נוח לאדם שימסר עצמו לתוך כבשן האש ואל ילכין פני חברו ברכים". שזהו יסוד הדברים - "ברשה שווה מיתה".

ואיתא סוטה (לב:) אמר ר' יוחנן משום רבי שמעון בר יוחאי מפני מה תיקנו תפילה בלחש כדי שלא לכייוש עוברי עברה (המתוודים בתפילתם על עבירות שבידם, רש"י), שהרי לא חילק הקב"ה מקום מיוחד לשחיית חטאת שבאה לכפר על עבירות כדי שלא יכינו שמכיא קורן חטאת ויתבייש. וכתוב שם שהמצוה היוצא להסגר מחוץ למחנה ובדד ישב - "וטמא טמא יקרא" צריך להודיע צערו לרבים, כדי שיתבייש שתהא לו כפרה מעונש גדול כזה. **וכן מצינו בחומש דברים (כ, ה) בפרשת החזורים מעורכי המלחמה** כתיב "ודברו השוטרים אל העם מי האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו ילך וישוב לביתו פן ימות במלחמה ואיש אחד יחנכו", וכן "איש אשר נטע כרם", וכן "איש אשר ארש אשה ישוב לביתו שמא ימות ואיש אחד יקחנה". "ויספו השוטרים לדבר אל העם מי האיש הירא ורך הלכך ילך וישוב לביתו ולא ימס את אחיו כלככו" ופירש"י "מי הוא זה הירא ורך הלככו? רבי יוסף הגלילי אומר זה הירא מעבירות שבידו, ולכך תלתה התורה שיחזרו גם מי שכנה בית או כרם ואשה כדי לכסות על אלו החוזרים בשביל העבירות שבידם כדי שלא יכינו שהם בעלי עברה שהוראו חזר אומר שמא חזר בגלל שכנה בית או נטע כרם או ארש אשה. ביאור הדברים הוא - בדאי אין מיתה כלא חטא, אם כן מדוע צוה הכותב לחזור גם על בית כרם ואשה והרי אין עבירות בידם שצריכים לחשוש שמא ימותו, אלא שנגזר שיחזרו מהמלחמה אך ורק כדי לכסות על החוזרים בגלל עבירות שבידם כדי שלא יתבישו. כמה עוצמה יש לעניין זה שלא לכייוש אפילו בעלי עבירות, עד כדי כך שיצאו פחות אנשים למלחמה וקומץ הנשאר יעמוד לכאורה בסכנת יתד. עם כל זה אומרת התורה שכאשר עושים את רצון ה' רק כן נוצחים במלחמה: יה"ר שנוכה לנצח במלחמה העיקרית שלשמה הגענו לעולם הזה אמן.

שחבוק בא והעמידן על אחת היינו שבכוח האמונה ניתן לקיים את כל היסודות שאמרו דוד והנביאים, שעל יסודות אלו התורה מושתתת. ומכאן יסודות אלו של תיקון המידות ולב טוב ניתן להגיע לכל התרי"ג מצוות, וכמ"ש ב"שערי קדושה" שהמידות הם השורשים של כל המצוות.

בכתובות (סז:) איתא אמרו עליו על הלל הזקן שלקח לעני בן טובים אחד סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו. פעם אחת לא מצא עבד לרוץ לפניו ורץ הוא לפניו שלשה מילין". והנה העני בן טובים הזה ידע בודאי כי הלל הזקן נשיא ישראל רץ לפניו, ובדאי אם דעתו היתה צלולה לא היה נותן לנשיא ישראל להתבזה כל כך, אלא שבדאי חסר דעת הוא. וככל זאת יותר הלל הזקן על כבודו הרם רק כעבור הרגש הנפשי של היהודי הכי פשוט, כלומר הלל הפך את דברי התורה הקדושה 'לחלק מעצמותיו ואישיותו, ולכן היה בעל אמונה. ובו לכל ענייני העולם הזה והכבוד המדומה הנרדף בו, ונתעלה להיות כמלאך ה'!

מצינו בברכות (ו:) אמר רבי חלבו אמר רב הונא כל שידוע בחרבו שהוא רגיל ליתן לו שלום יקדים לו שלום. שנאמר "בקש שלום ורדפהו", ואם נתן לו ולא החזיר לו נקרא גולן, שנאמר "ואתם בערתם את הכרם גולת העני בכתכם". ופירש"י רש"י "גולת העני" - "הלא גם גולת העשיר גולה היא, אלא גולת העני שאין לו כלום לגול ממנו אלא שלא להשיב על שלומו". והביאור בזה וכי מה אפשר כבר לגול מעני אלא את השלום שבמגע לו, את הקצת כבוד אנושי שצריך ליתן ומגיע לכל אדם, וכשלא מכבדו עובר על ציווי תורה כביכול ונקרא גולן.

ובגמ' (ברכות יז.) איתא אמרו עליו על רבן יוחנן כן זכאי שלא הקדימו אדם שלום מעולם ואפילו נכרי בשוק. ולא טען ר' יוחנן שאין דבר זה נכון לפי ההשקפה, שאם אקדים לו שלום עלולים הילדים לחשוב שאדם זה חשוב הוא, ועי"ז עלולים לקבל מהשפעתו עליהם, אלא הלך אדם דרך האמת של התורה הקדושה שאם יש כאן חשש של פגיעה בזולת, חלילה מלחשוב חשבונית כעין אלו, ואף אם יהיו חשבוניות אלו מדברים העומדים ברובם של עולם. והיינו שגם לאחר שמאיר פנים לאדם שאינו הנון מספיק, יכול להסביר לילדיו ולסובביו שיש להיזהר ולא ללמוד ממעשיו, ושאדם זה על אף שאיש יקר הוא אבל עדיין לא זכה להיות שלם כמעשיו וע"כ אין ללמוד ממנו.

במסכת שמחות (פרק ח) מובא שרשב"ג ורבי ישמעאל גזרו עליהם שיחרגו והיה רבי ישמעאל בוכה אמר לו רשב"ג עוד שתי פסיעות ואותן נמצא ברחיק של צדיקים ואותן בוכה, אמר ליה אני בוכה שאנו נהרגים כשופכי דמים ומחללי שבתות. אמר לו שמא יושב בסעודה היית או יושן וכאשר אשה לשאול שאלה בהלכה ובטהרה, ואמר לה השמש: ישן הוא, והתורה אמרה "אם ענה תענה אותו, ומה כתיב אחריו והרגתי אתכם

ואלה יעמדו על הברכה

עידו בן רחל

גיל בן אסנת

טל בן מדי

אליהו בן סאלמה

ורד בת יסמין

איל בן יסמין

שילה בן נטלי חיה

דניאל בן ויקטוריה

מאיר בן מדי

חנניה בן מסעודה

לירמונת והנחות

03-5520004

מרדכי בן נטלי חיה

יניב בן משה

פריטים טמונים - פרשת משפטים

"כִּי יִגְנוּב אִישׁ שׁוֹר אוֹ שֶׁה"

חפשו 15 פריטים מפרשת השבוע המסתתרים בתמונה

הפריטים שעליכם לחפש:

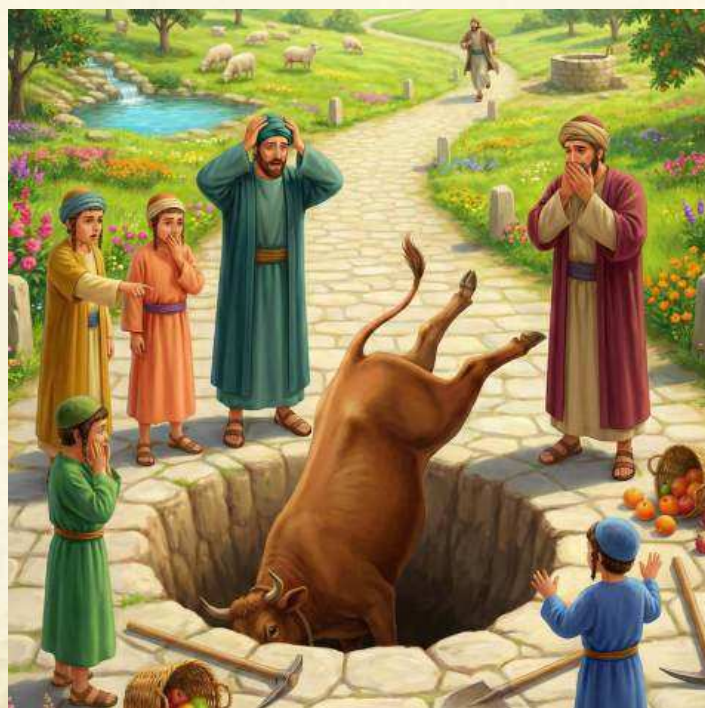
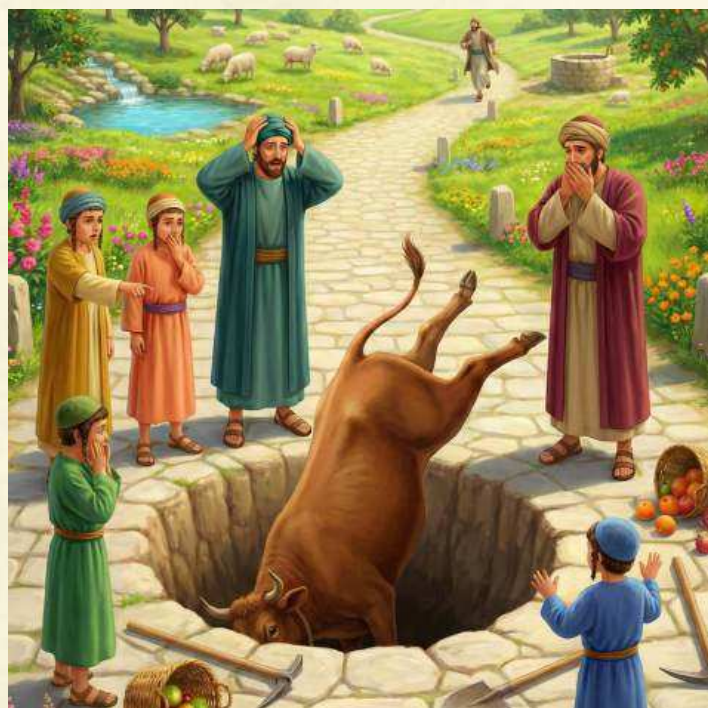
1. לוחות הברית - התורה שניתנה וממשיכה במשפטים.
2. אזיקים פשוטים - רמז לדיני עבדות.
3. שור - דיני שור נגח.
4. גדי - דיני נזיקין והשבת אבידה.
5. גדר שבורה - רמז לנזקי רכוש.
6. אבן גבול - איסור הסגת גבול.
7. מאזניים - דיני צדק וישר.
8. משקולת אבן - מידות ומשקלות צדק.
9. שק כסף - דיני פיקדון ושומר.
10. מפתח - אחריות השומר.
11. בור פתוח - דיני בור ברשות הרבים.
12. חמור - פריקה וטעינה.
13. חבל - סיוע לבהמה כושלת.
14. גלימה - איסור עושק ועיכוב בגד.
15. אוהל - חי' העם במדבר.

האם תצליחו לגלות את כולם? בהצלחה!

מצא את ההבדלים

כִּי יִכָּרֶה אִישׁ בֹּר וְלֹא יִכָּסֶּנוּ וְנִפְל שָׁמָּה שׁוֹר אוֹ חֲמֹר - מי מוצא את ההבדלים?

בין התמונות הוסתרו 15 הבדלים - חדדו עיניים ונסו למצוא את כולם!

יש לכם פתרון? הזדמנות לזכות בפרסים מפתיעים! - שלחו את התשובות הנכונות למייל Office@mrbs.co.il
או לפקס 077-4701119 והיכנסו להגרלה בהצלחה!

כבוד רבי הרש"ב

דברי תורה
דרך אודו של הרש"ב
בזוהר הקדוש

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם

סוד הכירורים דבמחשבה התכירא כולה, ויש בזה תיקון נשגב לעולמות כולם. וכאשר קיבל עליו רבי עקיבא את הדין באהבה נעשה התיקון יותר ויותר, לפי שעל ידי שאדם מקבל את הדין באהבה הרי הוא גורם ג"כ לשעשועים ויחודים בעולמות העליונים. וכמו שאמר המגיד למרן לאחר שמת בנו וקיבל מרן את הדין באהבה גמורה 'אם היית יודע כמה תיקון נעשה בעולמות העליונים על ידי קבלתך את הדין באהבה, היית שמח כל הימים בזכות הגדולה אשר נפלה בחלקך'. והוא עניין של בירור שמות הקודש של צד החסדים, וכפי שידוע שהאהבה האמיתית להי"ת, בכל מצב ובמסירות נפש ובשמחה, הרי היא המתקנת ומבררת את צד החסדים, ואילו היראה מה' ולא מזולתו חלילה מתקנת ומבררת את שמות הקודש שמצד הגבורות, ועל כן ככל שמתוך המסירות נפש מוכח שגודל האהבה היא גדולה יותר, כך התיקון והבירור שנעשה על ידה גורם לייחודים ושעשועים גדולים יותר בעולמות העליונים.

וזו הבחינה של עבד עברי 'שש שנים יעבוד ובשביעית יצא לחפשי חנם' וכפי שמסביר הזוה"ק שהשש שנים הם מעלמא דשית סטירין, דהיינו שש הקצוות של החג"ת נה"י בטרם נשלם המלכות, ואילו השנה השביעית שהיא בחינת שבת אין בה עבודה ושמיטה, שהרי אין בה עבודת קרקע, הרי היא מעולם השכינה דהיינו שנשלמה המלכות ומקבלת את כל השפע ומשפיעה לכל העולמות, ונעתקת בזה את לשון 'הזוה"ק'.

האדם לא נמתקות אלא על ידי הכנעה, וע"י הבנה שאין אנחנו מבינים ברזא דגילגולא. וגם ענייני הרוחניים של האדם, והנסיגות שיש לו, הם גם כן ברזא דגילגולא לתקן את אשר עיוותה נפשו בגלגולים קודמים, וברגע שאדם נלחם בכל כוחו ומבין שצריך לתקן מידותיו, ע"י ההכנעה להי"ת באהבה ובשמחה, אזי זוכה לזכך נשמתו ולתקן את גלגוליו הקודמים, וראוי לאדם להתגבר על עצמו ולומר 'מזמור לתורה' ולהודות לה' אף על הרעה, אולם אף שבוה יש זכות עצומה, אבל עדיין אין היא הדרגה האמיתית של עבודת ה', אלא הדרגה האמיתית היא שהאדם כלל לא מרגיש שמגיע לו טובות מאת הי"ת, והרי הוא מתבייש על הטובות שה' גומל עימו, וממילא מודה לה' על שיש לו רק את הצרות האלו ולא כפי המגיע לו צרות גדולות ומרובות יותר. ויה"ר שהי"ת יראה בעונינו ויזכנו למידת ההכנעה מלפניו ובכוחה נגיע ליותר ויותר במידת האהבה והיראה, וניגאל גאולת עולם אמן.

כתוב 'ואדם אין לעבוד את האדמה' שגם עבודת אדמה היא כמו תחליף לתיקונים מסוימים בעבודת ה'. שמתקן את הבחינה של בזיעת אפך תאכל לחם מבחינת גיעת שניהם משכחת עוון, ולכן גם יעקב היה צריך לעבוד ברחל וכלאה כל אחת ז' שנים, בעבודה המכלה את הגוף ומתשתו, וכתוב באר"ז 'ל שזה גם עניין חטא אדם הראשון, בזה שיתנקה על ידי עבודתו את האדמה, שיש בזה תיקון, וכן הוא בכל בחינה של עבודה שיש בה עניין של תיקון, וכידוע מעניין שנת השמיטה אשר לא עובדים בה את האדמה שיש בחינה גבוהה בענין העבודה.

ונמצא שאדם לא יודע כלל מה מעשיו פועלים, ואיזה 'רווחים' הוא מרוויח מצער עבודתו, וכמה ניצוצות של קדושה הוא מתקן על ידי צערו וטרחתו, וכפי שידוע בכוננות האר"ז 'והרש"ש שאפילו על ידי שנפנה ונוטל את ידיו בבוקר יש עניין של פעולה רוחנית גדולה של בירור ניצוצות והעלאתם, בכדי שלאחר מכן על ידי התפילה יעלו אותם ניצוצות ויתבררו עד אשר יגיעו אל תיקונם השלם. ולפי"ז אין לאדם להתלונן כלל, כי כל מה שהקב"ה עושה עימנו הוא בוודאי התיקון שלנו, ועבור טובת הנפש הרוח והנשמה שבקרבנו, וכמו שיעקב אבינו היה צריך לתקן י"ד שנה של עבודה קשה של בירורים בכדי לזכות לגאול את הנשמות של רחל ולאחיהם הנשים שלו עצמו.

וכמו שמצינו שמשח רבינו כאשר צפה כיצד סורקים במסרקות של ברזל את בשרו של רבי עקיבא התפלא, מדוע גדול הצדיקים - רבי עקיבא שכל התורה שבעל פה הונחלה על ידו, נידון במסרקות של ברזל, ואמר ה' למשה 'שתוק כך עלה במחשבה' והיינו שמחשבה הוא

סוד הגילגולים

מעולם העליון ללמד את 'סבא דמשפטים' כל סוד הגילגולים.

וידוע שבזמן רבותינו הראשונים עדיין לא היה ברור לכל עניין סוד הגלגול, אולם הוכרע ונתקבל על ידי רבותינו בעלי הסוד עניין סוד הגלגול, ובפרט לאחר התגלות הזוה"ק ושאר כתבי המקובלים הראשונים. ולפי"ז צריך האדם להבין את המציאות, שפעמים קורה שסוכל בעולם הזה סכל רב, והכל הוא לטובתו הגדולה לתקן גילגוליו הקודמים. ועוד צריך לדעת שלכל אדם יש שורש באדם הראשון, ויש לו גם עיבורים של נשמות שהוא קשור אליהם, וככל שמתעלה יותר בירא"ש זוכה לעיבורים של ניצוצות קדושים יותר של צדיקים גדולים שיסיעוהו בעבודת ה', עד כדי כך שהרש"ש תיקן נתינת צדקה עם בקשה מיוחדת שיזכה לעיבור נשמות של צדיקים שיסיעוהו בעבודת ה'.

ועצם ידיעת סוד הגלגול מסייעת לאדם למתקן מעליו את הדינים, לפי שהגבורות הבאות על

כל דיני ממונות ונזיקין נלמדים מפרשה זו, אבל המצווה הראשונה הנלמדת מפרשתנו היא פרשת עבד עברי, המוזכרת גם בפרשת ראה בספר דברים 'כי ימכר לך אחיך העברי' וכו'. וידוע שכל דבר גשמי בעולם הזה הרי הוא מכוון כנגד דבר רוחני עליון, בין לטוב ובין למוטב, כלומר דברים טובים שישנם בעולם הזה הרי הם רמז לדברים רוחניים טובים וגבוהים בעולמות העליונים, ואילו דברים פחותים הרי הם רמז לפחותים חלילה, וא"כ בחינה של עבודת בעולם הזה ודאי היא מכוונת כנגד עניינים פחותים בעולם העליון, ולכן צריך להבין מדוע היהודי צריך להיות בכזו מציאות של עבד? הרי יהודי הוא בן של מלך מלכי המלכים זרע אברהם יצחק ויעקב, וכיצד יתכן שירד לדרגה פחותה כזו של עבד אשר נשלט על ידי אדונו ילוד אשה קרוץ מחומר? אלא ידוע שכל המצוות יש להם בחינת חיצוניות ובחינת פנימיות, ולגבי השורש הרוחני והפנימי של עבד עברי כתוב בזוה"ק שהוא נמשך ונגרר מחטא אדם הראשון וזוהמת הנחש, ועל כן נחש הוא בגימ' עבד עברי, וידוע שכל נשמות ישראל היו כלולים באדם הראשון בשעת החטא, ומחמת כן כולם צריכים לרדת לדרגת עבדים, מבחינת הקללה שנתקללו 'בזעת אפך תאכל לחם', אדם שאינו עובד את ה' מוכרח הדבר שיהיה עבד, ובודאי תהיה לו עבודת אחרת, ולא יעזור לו לבורות מציאות זו של עבודתו. אולם אם אדם זוכה להיות עבד אמיתי להי"ת הרי הוא מקיים את עבודתו במה שמוסר את עצמותו ואישיותו לעבודת הי"ת וכבר נחשב עבד ה', וכאשר אדם מתגבר על היצר הרע, ועובר קשה נגדו, גם זו היא עבודה של תיקון הבחינה של הנחש, ולכן

כידוע שבפרשתנו מביא הזוה"ק את עניין גלגולי הנשמות, ונעתקת הקטע הראשון של הפרשה בזוה"ק וז"ל פתח ר' שמעון ואמר ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם תרגום ואלין דינא דתסדר קדמיהון, אלין אינון סדורין דגלגולא וכו'. כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשביעית יצא לחפשי חנם, חברייה עידן הכא לגלגלה כמה רזין טמירין דגלגולא, כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד, כד נשמתא אתחייבת בגלגולא, אם הוא מסטרא דההוא עבד מטטורן דאיהו כליל שית סטירין, כתיב ביה שש שנים יעבד, גלגולין דילה לא מתחייבא אלא שית שנין, עד דאשלימת שש דרגין מההוא אתר דאנתלית, אבל אם נשמתא היא מסטרא דשכינתא דאיהו שביעית, ודאי מה כתיב ובשביעית יצא לחפשי חנם, דצדיק ודאי לית ביה מלאכה כיון דלית ביה מלאכה לית ביה שעבוד, ונשמתא דאיהו מתמן אתמר בה ובשביעית יצא לחפשי חנם לית בה שעבודא, אדהכי הא [דף צד עמוד ב] סבא נחת לגביה א"ל וכו' ומכאן החל הסבא קדישא שהגיא

אזכרה ועצרת התעוררות

במלאות שש שנים לפטירתו של מנכ"ל מוסדותינו הקדושים מיום החסד, רב הפעלים לחירה ולומדיה, רודף צדקה וחסד, מעולי מזבחי הרבים בעירנו בת-ים ומחוצה לה, ורבים השיב מעון בעולם שפתחו ובאמונתו היוקרת. נמר בהנהגת ישיבתנו שנים רבות שלא על מנת לקבל פרס כלל ועיקר, דאג לכל פרט ופרט למען מתפללי בית הכנסת ולמען אברכי הישיבה

ה"ה יעקב שמואל זצ"ל
בן ציונה תחי'

תקיים אזכרה ועצרת התעוררות
ביום ראשון כ"ח שבט (15.02.2026 למנינם)

אזכרה א'	אזכרה ב'
ע"י אברכי הישיבה בשעה 12:15 מנחה בשעה 13:00 וסעודת אזכרה לעילוי נשמותו	תפילת מנחה וערבית (פלג) בשעה 16:15 וסעודת אזכרה בהיכלא דרשב"י בהשתתפות בני המושפחה

אזכרה ג'
סעודת הצהריים בישיבת המקובלים נהר שלום בירושלים
ושיעור הלזון שע"י מו"ר הצדיק המקובל חכם בנידו שמואל שליט"א בשעה 19:15
יוקדשו לע"נ הטחורה

זכר למחצית העשור

נרדנו לתת מעות אלו לבתי כנסיות ובתי מדרשות שבהם מתקיימים שיעורי תורה והחזקת אברכים עמלי תורה"

מעבירים את מעות הצדקה לישיבת המייש"ר וחוזרים לברכתו של מנחת נרמס הצדיק המקובל חכם בנידו שמואל שליט"א

הסכום לאדם 40 ש"ח
ניתן לשלם במעטפה בישיבה, באשראי, ובטלפון 03-5520004

רתיקון הנפטרים

"ותיקון זה מועיל מאד לנשמות הנפטרים להעלותם מעלה מעלה ולהצילם מדין גהינום"

התיקון יערך אי"ה ביום יום שני כ"ט שבט (16.02.2026) ערב ראש חודש אדר בשעה 14:00 בהיכל ישיבתנו הקדושה

למסירת שמות 03-5520004 שלווחה 1

למסירת שמות באחר הישיבה

